

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Strasburgu, 15.7.2014
COM(2014) 469 final

GREEN PAPER

Naghmlu l-ahjar mill-kompetenzi tradizzjoni tal-Ewropa: il-possibilità li tiġi estiza l-protezzjoni tal-indikazzjoni ġeografika tal-Unjoni Ewropea ghal prodotti mhux agrikoli

Test b'relevanza ghaż-ŻEE

GREEN PAPER

Nagħmlu l-aħjar mill-kompetenzi tradizzjonali tal-Ewropa: il-possibilità li tiġi estiża l-protezzjoni tal-indikazzjoni ġeografika tal-Unjoni Ewropea għal prodotti mhux agrikoli

Werrej

Introduzzjoni	4
I — Nagħmlu l-aħjar użu mill-IĠ: il-benefiċċji potenzjali tal-estensjoni tal-protezzjoni tal-IĠ tal-UE għal prodotti mhux agrikoli	6
1. L-IĠs fis-sitwazzjoni attwali fl-UE	6
1.1 X'inhi IĠ?	6
1.2 Il-qafas ġuridiku għall-protezzjoni tal-IĠ	6
1.2.1 Il-qafas ġuridiku internazzjonali	6
1.2.2 Il-qafas ġuridiku fl-UE	7
1.2.2.1 Protezzjoni unitarja fil-livell tal-UE limitata għal prodotti agrikoli u tal-ikel	7
1.2.2.2 Oqsfa ġuridiċi nazzjonali differenti għal prodotti mhux agrikoli	8
2. Il-benefiċċji ekonomiċi, soċjali u kulturali potenzjali bl-estensjoni tal-protezzjoni tal-IĠ għal prodotti mhux agrikoli fil-livell tal-UE	8
2.1 Il-potenzjal ekonomiku ta' IĠs mhux agrikoli	8
2.2 Il-benefiċċji għall-konsumatur	9
2.3 Is-sostenn tal-isforzi internazzjonali tal-UE biex titjieb il-protezzjoni tal-IĠ	10
2.4 Il-preżervazzjoni u l-apprezament tat-tradizzjonijiet, il-kompetenzi, id-diversità tal-esprezzjoni kulturali u l-wirt kulturali Ewropej	11
3. Kwistjonijiet u sfidi biex prodotti mhux agrikoli jkunu potenzjalment eliġibbli għal protezzjoni tal-IĠ	11
4. Alternattivi għal protezzjoni armonizzata tal-UE	12
II — Opzjonijiet ta' protezzjoni tal-IĠ fil-livell tal-UE	14
1. Obiettivi u kriterji ta' protezzjoni	14
1.1 Liema tikketta: ismijiet u simboli	14
1.2 Liema indikazzjonijiet għandhom jiġu esklużi mill-protezzjoni tal-IĠ	15
2. X'għandu jingħata protezzjoni tal-IĠ: approċċ trasversali jew settorjali?	16

3. Ir-rabta bejn il-prodott u t-territorju	17
3.1 Kemm għandha tkun qawwija r-rabta mat-territorju?	17
3.2 Il-kwalità u l-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott	18
3.3 Ir-reputazzjoni marbuta mal-prodott	19
4. Kif tista' tittejjeb il-protezzjoni	19
4.1 L-armonizzazzjoni tal-liġijiet nazzjonali	19
4.2 Il-ħolqien ta' sistema unika għall-UE kollha	20
5. Ir-Reġistrazzjoni	20
5.1 Rwol għall-amministrazzjonijiet nazzjonali f'sistema ta' reġistrazzjoni tal-UE	21
5.2 L-amministrazzjoni ta' reġistru tal-UE	21
5.3 Il-kontenut tal-proċess	21
5.3.1 Applikanti	22
5.3.2 L-oġġettazzjonijiet għar-reġistrazzjoni tal-IĠ	22
5.3.3 Tariffi	22
6. L-Ambitu tal-Protezzjoni	23
6.1 Il-livell ta' protezzjoni mogħtija	23
6.2 Il-monitoraġġ u l-infurzar tad-drittijiet tal-IĠ	24
6.3 Kemm iddum tingħata l-protezzjoni tal-IĠ mhux agrikola	24
7. Wara r-reġistrazzjoni	25
7.1 Il-kanċellazzjoni tal-protezzjoni	25
7.2 Kunflitti potenzjali bejn l-IĠs u l-marki kummerċjali	25
Konklużjoni	26

Introduzzjoni

Fid-dinja globalizzata tal-lum, il-firxa ta' prodotti offruti lill-konsumatur hija kważi bla limitu. Biex ikunu jistghu jagħmlu għażla infurmata, jehtieġ li l-konsumaturi jiġbru u jqabblu l-informazzjoni dwar il-prezz u l-karatteristiċi ta' numru dejjem jiżdied ta' prodotti. Il-prezz u l-karatteristiċi bażiċi ta' prodott jistghu ma jkunux l-uniċi fatturi deċiżivi. Il-konsumaturi jfittxu wkoll modi biex jidentifikaw prodotti awtentiċi, originali u ta' kwalità, u jistennew li l-kwalità u l-karatteristiċi speċifiċi reklamati jipprovdu l-kwalitajiet li huma jqisu bħala ta' valur, li għalihom spiss ikunu lesti li jhallsu tajjeb.

Biex jinkiseb dan, ir-reputazzjoni u/jew il-karatteristiċi partikolari ta' kwalità assoċjati ma' prodotti minhabba l-oriġini partikolari tagħhom jistghu jiġu kkristallizzati f'dik li tissejjaħ "indikazzjoni ġeografika" li tikkaratterizza l-prodott. L-indikazzjonijiet ġeografiċi (IGs) huma indikazzjonijiet li jidentifikaw il-prodotti bħala li joriġinaw f'pajjiż, reġjun jew lokalità fejn ċerta kwalità, reputazzjoni jew karatteristika oħra tal-prodott hija essenzjalment attribwibbli għall-oriġini ġeografika tiegħu, pereżempju l-Bordeaux (inbid), il-Vetro di Murano (ġieġ) jew il-Prosciutto di Parma.

L-IGs huma evidentement rilevanti għal prodotti agrikoli, oġġetti tal-ikel, inbejjed u xorb alkoħoliku iehor, fejn l-oriġini ġeografika tagħhom hija marbuta ma' kwalitajiet li joħorgu jew direttament mill-hamrija jew mill-klima (pereżempju l-inbejjed) jew minn taħlita ta' fatturi naturali u metodi ta' ipproċessar applikati tradizzjonalment fir-reġjun (pereżempju il-Bayerisches Bier). Madankollu, l-użu ta' IGs mhux limitat għal prodotti agrikoli. IG tista' wkoll tenfasizza l-kwalitajiet speċifiċi ta' prodott li jkunu dovuti għal fatturi umani misjuba fil-post tal-oriġini tal-prodott, bħal hiliet u tradizzjonijiet speċifiċi tal-manifattura. Dan huwa l-każ, pereżempju, fejn jidhlu oġġetti artigjanali, li ġeneralment ikunu magħmulin bl-idejn bl-użu ta' riżorsi naturali lokali u li normalment ikunu integrati fit-tradizzjonijiet tal-komunitajiet lokali.

L-Unjoni Ewropea (UE) hija rikka fi prodotti mhux agrikoli awtentiċi bħal dawn, ibbażati fuq għarfien u metodi ta' produzzjoni tradizzjonali, li ħafna drabi gheruqhom jinsabu fil-kultura u l-wirt soċjali ta' post ġeografiku partikolari, pereżempju ċ-Český křišťál (kristall tal-Boemja) l-iScottish tartans, il-Marmo di Carrara (irħam) jew il-Meissner Porzellan (porċellana). Dawn il-prodotti kollha jagħmlu parti mill-għarfien u l-hiliet tradizzjonali tal-Ewropa, u għalhekk huma importanti għall-wirt kulturali tagħha u jikkontribwixxu għall-ekonomija kulturali u kreattiva. Huma għandhom ukoll potenzjal ekonomiku konsiderevoli, jekk jiġu ssodisfati l-kundizzjonijiet it-tajba tal-isfruttament tagħhom. L-innovazzjoni u l-progress teknoloġiku huma strumentali biex jinkiseb l-aħjar mill-għarfien u l-wirt esperti lokali.

L-UE hija marbuta b'regoli dwar il-protezzjoni tal-IGs skont il-ftehim dwar aspetti relatati mal-kummerċ tad-drittijiet tal-proprjetà intellettuali (TRIPS), li japplika għall-159 membru kollha tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ (WTO), u jkopri kemm prodotti agrikoli kif ukoll daww mhux agrikoli. Fil-pajjiżi membri kollha tad-WTO, l-IGs ikollhom jiġu protetti sabiex jiġi evitat li l-pubbliku jitqarraq dwar l-oriġini tal-prodotti, u sabiex tiġi evitata l-kompetizzjoni żleali. Il-membri tad-WTO jistghu jużaw strumenti ġuridiċi differenti sabiex iwettqu dan. Xi membri tad-WTO, inklużi 15-il Stat Membru tal-UE, għandhom leġislazzjoni *sui generis* dwar il-protezzjoni tal-IG għall-prodotti mhux agrikoli.

Fil-livell tal-UE, il-protezzjoni unitarja tal-IG hija attwalment mogħtija lill-inbejjed, l-ispiriti, l-inbejjed aromatizzati u lill-prodotti agrikoli u l-oġġetti tal-ikel. Bhalissa ma hemm l-ebda

protezzjoni tal-IĠ armonizzata jew unitarja fis-sehh għall-prodotti mhux agrikoli fil-livell tal-UE. Minflok, japplikaw strumenti ġuridiċi nazzjonali, u dan jirriżulta f'livelli differenti ta' protezzjoni legali madwar l-Ewropa. Il-produtturi mhux agrikoli li jixtiequ jipproteġu IĠ fl-UE kollha jridu jiżguraw li jkollhom protezzjoni separata f'kull Stat Membru, haġa li ma jidhrix li hija konformi mal-oġettivi tas-suq intern.

Il-Kummissjoni identifikat il-kwistjoni fil-Komunikazzjoni tagħha tal- 2011 *suq uniku għad-drittijiet ta' proprjetà intellettuali*¹ u pproponiet analiżi bir-reqqa tal-qafas ġuridiku eżistenti ta' protezzjoni tal-IĠ għal prodotti mhux agrikoli fl-Istati Membri, u l-implikazzjonijiet tagħha għas-suq intern.

L-istudju dwar il-protezzjoni tal-indikazzjonijiet ġeografiċi għall-prodotti mhux agrikoli fis-Suq Intern ("l-Istudju") kien ikkummissjonat fl-2012 biex ikun ta' segwitu għal dan². L-Istudju, ippubblikat mill-Kummissjoni f'Marzu 2013, huwa tal-fehma li l-istrumenti ġuridiċi eżistenti disponibbli għall-produtturi fil-livell nazzjonali u Ewropew mhumiex suffiċjenti. Il-Kummissjoni organizzat seduta pubblika fit-22 ta' April 2013 biex tiddiskuti r-riżultati tal-Istudju, u biex tipprovdi pjattaforma għal dibattitu wiesa' dwar il-htieġa ta' protezzjoni aktar effiċjenti tal-IĠ għall-prodotti mhux agrikoli fil-livell tal-UE. Bosta mill-partijiet ikkonċernati appoġġjaw l-appell li jsir fl-istudju għal protezzjoni aħjar tal-IĠ għal prodotti mhux agrikoli fil-livell tal-UE.

Fid-dawl tar-riżultati tal-Istudju u l-eżitu tas-seduta pubblika, il-Kummissjoni ddeċidiet li ssegwi l-ħidma analitika tagħha permezz ta' din il-Green Paper. L-għan tagħha hu li tikkonsulta mal-partijiet ikkonċernati kollha bl-aktar mod wiesgħa possibbli dwar jekk hemmx bżonn, fl-UE, li tiżdied il-protezzjoni tal-IĠ għal prodotti mhux agrikoli, u jekk iva liema approċċ għandu jittiehed. Il-partijiet kollha ikkonċernati huma mistiedna jikkummentaw dwar il-kwistjonijiet imqajma f'din il-Green Paper, billi jwieġbu għall-mistoqsijiet speċifiċi mnizzlin fiha. Il-Kummissjoni se tqis ir-riżultati ta' din il-konsultazzjoni meta tkun qed tiddeċiedi jekk ikunx xieraq li tittiehed azzjoni ulterjuri fil-livell tal-UE.

¹ http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/ipr_strategy/COM_2011_287_en.pdf.

² L-Istudju sar qabel l-adeżjoni tal-Kroazja mal-Unjoni Ewropea u ma jkoprihiex.

I — Naghmlu l-ahjar użu mill-IĠ: il-benefiċċji potenzjali tal-estensjoni tal-protezzjoni tal-IĠ tal-UE għal prodotti mhux agrikoli

1. L-IĠ fis-sitwazzjoni attwali fl-UE

1.1 X'inhi IĠ?

IĠ hija sinjal, normalment isem, li jintuża fuq oġġetti li jkollhom oriġini ġeografika speċifika u li jippossjedu kwalitajiet, karatteristiċi jew reputazzjoni li tkun essenzjalment attribwibbli għal dak il-post ta' oriġini. Tipikament, indikazzjoni ġeografika tinkludi jew tikkonsisti mill-isem tal-post tal-oriġini tal-oġġetti. Dan l-isem jista' jintuża kollettivament mill-imprizi kollha miż-zona partikolari li jimmanifatturaw prodott partikolari b'ċertu mod stabbilit. Champagne u Prosciutto di Parma huma eżempji ta' IĠs magħrufa mad-dinja kollha.

L-iskop tal-protezzjoni tal-IĠ bħala dritt ta' proprjetà intellettuali huwa li tigi żgurata kompetizzjoni ġusta għall-produtturi u biex tingħata lill-konsumatur informazzjoni affidabbli dwar il-post u/jew il-metodu ta' produzzjoni u l-kwalità tal-prodott.³ Il-protezzjoni li tagħti IĠ hija strumentali għall-preservazzjoni ta' prodotti tradizzjonali u ta' kwalità għolja, kif ukoll għall-kompetenzi u l-impjiegi relatati magħhom. Il-protezzjoni tal-IĠs, għalhekk, hija ta' appoġġ għal negozji u manifatturi żgħar u ta' daqs medju (SMEs). L-IĠ jenfasizzaw ir-relazzjoni bejn l-attività umana, il-kultura, l-art u r-riżorsi, u jgħinu biex jiġu protetti assi intangibbli bħal ma huma r-reputazzjoni u l-istandards ta' kwalità.

Il-protezzjoni tal-IĠ hija wkoll inċentiv biex isir investiment f'teknoloġiji godda u fl-innovazzjoni għall-harsien tal-kwalità għolja tal-prodotti filwaqt li tinżamm il-kompetittività.

L-IĠ għandhom karatteristiċi speċjali li jiddistinigwuhom minn drittijiet oħra ta' proprjetà intellettuali: generalment ma jkunux il-proprjetà ta' xi entità waħda, bħal ma jiġri fil-każ ta' privattivi jew marki kummerċjali. L-IĠ jappartjenu għall-komunità kollha, jiġifieri, għall-produtturi kollha li l-prodotti tagħhom joriġinaw fiż-zona ġeografika definita u li jkunu konformi mal-ispeċifikazzjonijiet stabbiliti għall-IĠ.

1.2 Il-qafas ġuridiku għall-protezzjoni tal-IĠ

1.2.1 Il-qafas ġuridiku internazzjonali

Għadd ta' trattati amministrati mill-Organizzazzjoni Dinjija Internazzjonali tal-Proprjetà ("World International Property Organisation" - WIPO) jipprovdu għall-protezzjoni tal-IĠ, notevolment il-Konvenzjoni ta' Pariġi tal-1883 għall-Protezzjoni tal-Proprjetà Industrijali,⁴ u l-Ftehim ta' Lisbona dwar il-Protezzjoni ta' Denominazzjonijiet ta' Oriġini u r-Reġistrazzjoni

³ Bħal fil-każ ta' kwalunkwe prodott ieħor, dawk li jkollhom l-isem tal-IĠ ikollhom jikkonformaw mas-sistema eżistenti tal-UE ta' "rekwiżiti essenzjali" u r-rekwiżiti għas-sikurezza tal-prodotti li jiżguraw il-funzjonament tajjeb tas-suq intern, is-sigurtà tal-prodotti għall-individwi u l-harsien ta' ċerti interessi pubbliċi oħra, pereżempju l-protezzjoni tal-ambjent jew l-effiċjenza tal-enerġija.

⁴ Il-Konvenzjoni ta' Pariġi tirreferi b'mod ġenerali għal "indikazzjonijiet ta' sors" u "denominazzjonijiet ta' oriġini" bħala oġġetti ta' proprjetà industrijali, iżda ma tiddefinixxix dawn il-kunċetti. L-Istati Membri kollha tal-EU huma partijiet f'din il-Konvenzjoni.

Internazzjonali tagħhom.⁵ Barra minn hekk, l-Artikoli 22 sa 24 tal-ftehim TRIPS jitrattaw dwar il-protezzjoni internazzjonali tal-indikazzjonijiet ġeografiċi fi ħdan id-WTO.⁶

Permezz ta' dawn il-ftehimiet internazzjonali tkun tista' tinghata protezzjoni tal-IĠ għat-tipi kollha ta' prodotti, kemm agrikoli kif ukoll dawn mhux agrikoli. Madanakollu, huma jvarjaw b'mod sinifikanti fejn tidhol id-definizzjoni, l-ambitu, il-miżuri relatati ta' infurzar u aspetti oħra ta' protezzjoni tal-IĠ.

1.2.2 Il-qafas ġuridiku fl-UE

Fl-Ewropa, il-protezzjoni għall-IĠ hi disponibbli kemm għal prodotti agrikoli kif ukoll għal dawk mhux agrikoli. Il-prodotti agrikoli u l-oġġetti tal-ikel (inbejjed, spirti) jistgħu jgawdu minn protezzjoni unitarja mogħtija esklussivament fil-livell tal-UE. L-IĠs mhux agrikoli huma protetti biss fil-livell nazzjonali/reġjonali, permezz ta' diversi oqfsa ġuridiċi nazzjonali.

1.2.2.1 Protezzjoni unitarja fil-livell tal-UE limitata għal prodotti agrikoli u tal-ikel

Fil-livell tal-UE, għet stabbilita protezzjoni unitarja tal-IĠ għall-inbejjed (1970), l-ispirti (1989), l-inbejjed aromatizzati (1991) u għal prodotti agrikoli u prodotti oħra tal-ikel (1992). L-oġġettiv ewlieni ta' dawn is-sistemi huwa l-promozzjoni tal-kwalità, il-varjetà u l-valur fil-katina alimentari, il-preservazzjoni tal-kompetenzi tradizzjonali fis-settur u l-istimolu tad-diversifikazzjoni u tal-impjiegi fiż-żoni rurali. Permezz ta' dawn is-sistemi, l-ismijiet protetti għall-prodotti koperti jgawdu protezzjoni unitarja wiesgħa madwar l-UE, bi proċess wieħed biss għall-applikazzjoni. Fi tmiem April tal-2014 ġew irreġistrati 336 isem ta' spirti, 1577 isem ta' inbejjed u 1184 isem ta' prodotti tal-ikel u prodotti agrikoli fil-livell tal-UE. Il-valur tal-bejgħ stmat għal IĠs tal-UE fl-2010 kien jammonta għal EUR 54,3 biljun, inklużi EUR 11,5 biljun ta' bejgħ għall-esportazzjoni (15 % tal-esportazzjoni tal-industrija tal-ikel u tax-xorb tal-UE).

Il-Qorti tal-Ġustizzja tal-Unjoni Ewropea kkonfermat li IĠ tikkostitwixxi dritt ta' proprjetà intellettuali⁷. Is-sistema tal-UE għall-protezzjoni tagħhom hija esklussiva u ma tħallix lill-Istati Membri jhaddmu skemi separati nazzjonali jew reġjonali paralleli (bħal fil-każ tal-marki kummerċjali, pereżempju).⁸ Is-sistemi nazzjonali jeżistu biex jirregolaw l-ewwel pass tal-proċess ta' applikazzjoni għal reġistrazzjoni ta' IĠ tal-UE u biex jiżguraw l-infurzar amministrattiv tagħhom (jiġifieri li jsiru l-verifiki uffiċjali dwar il-konformità mal-ispeċifikazzjonijiet stabbiliti mill-produtturi, u l-monitoraġġ tal-użu ta' IĠ fis-suq).⁹

⁵ Ghaxar Stati Membri tal-UE huma partijiet fil-Ftehim ta' Lisbona. Seba' Stati Membri tal-UE irrattifikawha: il-Bulgarija, ir-Repubblika Ċeka, Franza, l-Ungerija, l-Italja, il-Portugall u s-Slovakkja. Tlieta ffirmawha iżda qatt ma rrattifikawha: Spanja, il-Greċja u r-Rumanija.

⁶ L-Artikolu 22 tat-TRIPS jistabbilixxi d-definizzjoni ta' IĠ u jinkludi obbligu ġenerali għall-membri tad-WTO sabiex jipprovdu protezzjoni kontra użu qarrieqi ta' IĠ u kontra użu li jikkostitwixxi att ta' kompetizzjoni żleali. Dan jobbliga wkoll lill-partijiet li jirrifjutaw jew li jinvalidaw ir-reġistrazzjoni ta' marki kummerċjali li jkun fihom jew li jikkonsistu minn IĠ għal oġġetti li ma jkunux joriġinaw fit-territorju indikat, jekk l-użu tal-indikazzjoni fil-marka kummerċjali għal dawn l-oġġetti tista' tqarraq lill-pubbliku rigward il-post veru tal-orijini. L-Artikolu 23 tat-TRIPS jagħti livell oghla ta' protezzjoni għal IĠ tal-inbejjed u l-ispirti. L-Artikolu 23(1) jistabbilixxi standard ta' protezzjoni assoluta li jobbliga lill-partijiet li ma jhallux li ssir reġistrazzjoni ta' IĠ għall-inbejjed jew spirti li ma jkunux joriġinaw fiż-żona ġeografika rilevanti, anke jekk l-orijini vera tal-prodotti tkun ukoll indikata jew l-indikazzjoni ġeografika tintuża fit-traduzzjoni jew tkun akkumpanjata minn espressjonijiet bħal "xorta", "tip", "stil", "imitazzjoni" jew simili. L-IĠs għall-inbejjed u l-ispirti iridu jiġu protetti, anke jekk l-użu hażin ta' IĠ ma jkunx wieħed li jqarraq lill-konsumaturi.

⁷ Ara C-3/91, Turrón de Jijona, para. 37, jew Prosciutto di Parma, C-108/01, para 64.

⁸ Ara C-478/07 Budějovický Budvar, para. 114.

⁹ Ara l-Kawża C-35/13, Felino, para. 28.

Is-sistema tal-UE ta' protezzjoni tal-IĠ għall-prodotti agrikoli generalment titqies li hi suċċess, kif jidher minn studju reċenti kkummissjonat mill-Kummissjoni Ewropea.¹⁰ Din gābet magħha benefiċċji tangibbli għall-konsumaturi u l-produtturi, bħal ma huma informazzjoni dettaljata u garanzija ta' kwalità għall-konsumaturi, margini ta' profitt aktar stabbli għall-produtturi, viżibbiltà mtejba, li ta' spiss tirriżulta minn parteċipazzjoni f'fieri kummerċjali, l-aċċess għal swieq ta' esportazzjoni u/jew domestiċi godda, aċċess aħjar għal fondi ta' promozzjoni u għajnuma ta' investiment għall-produtturi. Il-protezzjoni tal-IĠ tghin ukoll biex tmanjni l-infrastruttura lokali u l-impjiegi, speċjalment f'żoni aktar foqra, u għalhekk hija ta' benefiċċju għas-soċjetà kollha kemm hi.

1.2.2.2 Oqfsa ġuridiċi nazzjonali differenti għal prodotti mhux agrikoli

Il-liġijiet tal-Istati Membri dwar il-protezzjoni tal-IĠ mhux agrikoli għadhom ma ġewx armonizzati. L-oqfsa nazzjonali rilevanti għalhekk ivarjaw b'mod sinifikanti minn Stat Membru għal ieħor. Hemm differenzi sinifikanti fid-definizzjonijiet, il-proċeduri ta' registrazzjoni u l-kosti, l-ambitu tal-protezzjoni, u l-mezzi ta' infurzar. Bħala riżultat, IĠ mhux agrikoli huma suġġetti għal livelli differenti ta' protezzjoni, skont il-pajjiż tagħhom ta' produzzjoni, li jibnu fuq il-protezzjoni bażika stipulata fil-Ftehim TRIPS.

Fl-Istati Membri kollha, il-prodotti mhux agrikoli huma koperti minn liġijiet dwar il-kompetizzjoni żleali jew it-tqarriq bil-konsumaturi. Din hija wkoll is-sitwazzjoni fil-każ tal-liġijiet dwar il-marki kummerċjali, li wkoll jistgħu jipprovdu livell ta' protezzjoni. Fi 15-il Stat Membru joperaw sistemi *sui generis* li jipprovdu protezzjoni tal-IĠ lil prodotti mhux agrikoli.¹¹ Dawn il-liġijiet huma ta' diversi forum, li jvarjaw minn regolamenti nazzjonali jew reġjonali dwar snajja speċifiċi (pereż. taċ-ċeramika), għal liġijiet speċifiċi dwar ċertu prodott (pereżempju is-skieken ta' Solingen) jew għal liġijiet reġjonali jew nazzjonali li jipproteġu l-prodotti kollha mhux agrikoli b'IĠ.¹²

Mistoqsija:

1. Tara vantaġġi jew żvantaġġi fil-livelli u l-mezzi ta' protezzjoni diversi għall-IĠ, kif inhum bħalissa, għall-prodotti mhux agrikoli fl-Istati Membri differenti tal-UE? Jekk jogħġbok aghi spjegazzjoni għat-twegiba tiegħek.

2. Il-benefiċċji ekonomiċi, soċjali u kulturali potenzjali bl-estensjoni tal-protezzjoni tal-IĠ għall-prodotti mhux agrikoli fil-livell tal-UE

2.1 Il-potenzjal ekonomiku ta' IĠs mhux agrikoli

Jidher li hemm żewġ benefiċċji potenzjali ewlenin ta' sistema armonizzata tal-IĠ fl-UE għall-produtturi ta' prodotti mhux agrikoli. Iz-żieda tan-natura distintiva u l-faxxinu tal-prodotti tagħhom bis-saħħa tal-garanzija tal-kwalità u tal-orijini madwar l-UE tista' tagħti spinta fil-

¹⁰ L-istudju dwar *il-valur tal-produzzjoni ta' prodotti agrikoli u tal-ikel, inbejjed, inbejjed aromatizzati u spirti protetta permezz ta' indikazzjoni ġeografika (IĠ)* huwa disponibbli hawn (bl-Ingliż) http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/value-gi_en.htm.

¹¹ Il-Belġju (il-Vallonja), il-Bulgarija, il-Kroazja, ir-Repubblika Ċeka, l-Estonja, Franza, il-Ġermanja, l-Ungerija, il-Latvja, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija, is-Slovakkja, is-Slovenja, Spanja (ir-reġjun ta' Murcia), ara l-istudju, p. 30.

¹² Studju dwar il-protezzjoni tal-indikazzjoni ġeografika għall-prodotti mhux agrikoli fis-suq intern, p. 29-73, http://ec.europa.eu/internal_market/indprop/docs/geo-indications/130322_geo-indications-non-agri-study_en.pdf

bejgħ¹³ u jkun hemm protezzjoni aktar effikaċi u uniformi madwar l-UE kollha kontra t-telf ikkawżat mill-iffalsifikar u l-imitazzjoni.

Il-protezzjoni tal-IĠ tista' tkun applika għal kull tip ta' prodotti mhux agrikoli u metodi ta' produzzjoni, minn prodotti ta' livell tekniku baxx u medju, pereżempju Český křišťál (il-kristall tal-Boemja), għal dawg b'livell tekniku aktar għoli. Reċentement, fl-istudju ġie stmat li l-impjiegi diretti u indiretti fis-settur tal-IĠ mhux agrikolu fl-Ewropa jipprovdu sa 4,08 miljun impjieg.¹⁴ Dawn l-impjiegi huma fil-biċċa l-kbira f'SMEs li jinsabu f'reġjuni ifqar.¹⁵ Żewġ terzi tar-reġjuni li minnhom joriginaw il-prodotti IĠ mhux agrikoli għandhom rata ta' faqar jew rata ta' qgħad ta' aktar minn 20 %.

Il-garanzija tar-reputazzjoni u/jew il-kwalità ta' prodott mhux agrikolu li jgawdi l-protezzjoni tal-IĠ madwar l-UE tista' tkun ta' għajna biex il-produtturi jkollhom aċċess għal fondi ta' promozzjoni u għajna għall-investiment minn awtoritajiet pubbliċi u jiġi ffaċilitat aċċess aħjar għal fieri kummerċjali. L-opportunità li wiehed jingħaqad ma' skema armonizzata tal-UE dwar l-IĠ tista' wkoll ittejjeb l-organizzazzjoni kollettiva u l-ġestjoni tal-isem protett minn assoċjazzjonijiet tal-produtturi.

IĠ magħrufa tista' wkoll iġġib magħha aktar pubbliċità għall-post jew ir-reġjun ta' oriġini u tipprovdi effetti multiplikaturi pereżempju biex jithegħġeg it-turiżmu,¹⁶ il-fieri kummerċjali u l-attivitajiet kulturali u, konsegwentement, il-ħolqien ta' aktar opportunitajiet ta' xogħol.¹⁷

L-impjieg li jiġi ġġenerat minn prodott partikolari taħt IĠ tipikament ma jkunx jista' jiġi mċaqlaq lejn postijiet oħra, minhabba r-rabtiet intrinġiċi tiegħu mat-territorju. Minn din il-perspettiva, it-titjib tal-prosperità ta' ċerti reġjuni bl-ghoti ta' protezzjoni tal-IĠ għall-prodotti mhux agrikoli jista' jgħin biex jinżammu l-impjiegi u l-ġid f'ċerti żoni ekonomikament fragli.

Mistoqsijiet:

2. Tahseb li protezzjoni mtejbja u armonizzata tal-IĠ fl-UE għall-prodotti mhux agrikoli, fil-livell tal-UE, jista' jkollha effetti ekonomiċi pożittivi fis-suq intern kif imfisser hawn fuq?
3. Tara li jista' jkun hemm xi effetti negattivi li din il-protezzjoni jista' jkollha fuq l-ekonomija tal-UE?

2.2 Il-benefiċċji għall-konsumatur

L-IĠ jippermettu lill-konsumaturi li jagħtu attenzjoni għall-oriġini ġeografika tal-prodotti, ikunu sensittivi lejn il-kultura jew it-tradizzjoni imnaqqxa fihom, jew jagħtu każ il-kwalità

¹³ Barra minn hekk, l-istatus tal-IĠ għandu rwol sinifikanti biex jippermetti lill-produtturi jibdwu jissupplixxu lil bejjiegha bl-imnut fuq skala kbira u biex isibu klijenti ġodda barra ż-żoni fejn il-prodotti kienu tradizzjonalment magħrufa u apprezzati mill-konsumaturi. Barra minn hekk, peress li l-konsumaturi fi swieq barranin jaraw l-IĠ bħala garanzija addizzjonali tal-kwalità tal-prodott, ivverifikata minn korp estern, titolu ta' IĠ jgħin lill-produtturi biex jiksibu aċċess għal swieq ġodda ta' esportazzjoni.

¹⁴ L-istudju, p. 133.

¹⁵ sors: L-istatistika Ewropea dwar il-faqar u l-qgħad għar-Reġjun NUTS 2. Dan huwa l-każ pereżempju tad-dentelles de Binche (bizzilla mill-Belġju) jew tal-louça de barro preto de Olho Marinho (tafal iswed minn Olho Marinho, il-Portugall).

¹⁶ pereżempju It-Triq Ewropea taċ-Ċeramika (iċċertifikata bħala "Rotta Kulturali" tal-Kunsill tal-Ewropa minn Mejju 2012) li għandha l-għan li ttejjeb l-attrazzjoni ta' territorji taċ-ċeramika bħala destinazzjonijiet ta' turiżmu sostenibbli.

¹⁷ Ara: *Geographical Indications, An introduction*, WIPO, http://www.wipo.int/export/sites/www/freepublications/en/geographical/952/wipo_pub_952.pdf.

jew il-karatteristiċi speċifiċi preżenti fil-prodotti sabiex jagħmlu għażliet informati, sikuri, ibbażati fuq informazzjoni affidabbli.¹⁸ Il-IĠ għandhom l-għan li jipprovdu lill-konsumaturi b'ċertezza li l-prodott ikun ta' kwalità, karatteristiċi u/jew reputazzjoni partikolari minhabba l-post tal-oriġini partikolari tiegħu, jekk din tkun xi haġa li huma jagħtuha valur.

Il-kontrolli uffiċjali jew il-mekkanizmi ta' monitoraġġ biex jiġi żgurat li l-prodotti li jużaw IĠ protetta jikkonformaw mal-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott huma karatteristika ewlenija tas-sistemi tal-IĠ attwali tal-UE fis-settur agrikolu. Il-protezzjoni tal-IĠ hija għodda għall-prevenzjoni tal-użu frawdolenti ta' isem ta' IĠ fis-suq. Hija mhix intenzjonata li sservi ta' limitazzjoni għall-għażla tal-prodotti disponibbli għall-konsumaturi, iżda minflok tiriserva denominazzjoni speċifika biex tintuża minn prodotti li jissodisfaw l-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott u jkollhom rabta ġeografika ċara. Hija ma żżommx lil produtturi oħra milli jqiegħdu fis-suq l-istess tip ta' prodotti taħt isem differenti. Essenzjalment, l-IĠs huma mfassla biex jiproteġu lill-konsumaturi milli jispicċaw bi prodotti li ma jkollhomx il-kwalitajiet u l-karatteristiċi li jistennew minnhom u li għalihom jistgħu jkunu lesti li jhallsu prezz tajjeb.¹⁹

Mistoqsijiet:

4. Inti tqis li protezzjoni armonizzata għall-IĠ tal-UE għall-prodotti mhux agrikoli tal-UE tista' tkun ta' benefiċċju għall-konsumaturi?
5. Inti tara xi konsegwenzi potenzjali negattivi għall-konsumaturi?

2.3 Is-sostenn tal-isforzi internazzjonali tal-UE biex titjeb il-protezzjoni ta' IĠ

Il-holqien ta' protezzjoni unitarja għall-IĠ għall-prodotti mhux agrikoli fl-UE jista' wkoll ikollu impatt pożittiv fuq in-negozjati dwar ftehimiet kummerċjali ma' pajjiżi terzi interessati li jakkwistaw protezzjoni aħjar għall-IĠ mhux agrikoli tagħhom fl-UE. In-nuqqas ta' sistema tal-UE koerenti u armonizzata ta' protezzjoni għall-IĠ mhux agrikoli jaffettwa l-kapaċità tal-UE li tinnegozja l-kwistjoni bilaterament, u li tikseb protezzjoni aħjar f'dawk il-pajjiżi għall-IĠs agrikoli tal-UE. Il-protezzjoni tal-IĠs mhux agrikoli ta' pajjiżi terzi fis-suq tal-UE saret dejjem aktar fattur sinifikanti f'għadd ta' negozjati bilaterali mas-shab kummerċjali tal-UE. Dawn ħafna drabi jkollhom tradizzjoni rikka fi snajja' magħrufa u fi prodotti mhux agrikoli: pereżempju, l-Indja tiproteġi ċerti IĠs mhux agrikoli marbuta mas-sarees, mal-pittura fuq il-harir u max-xalel.

Fuq livell multilaterali fi hdan id-WTO, l-isforzi tal-UE biex tinnegozja titjeb fil-livell ta' protezzjoni tal-IĠs jistgħu jibbenefikaw ukoll minn sistema Ewropea unitarja tal-protezzjoni tal-IĠs mhux agrikoli. Fin-negozjati tal-Aġenda ta' Żvilupp ta' Doha tad-WTO, l-UE ħadet azzjoni biex testendi għall-prodotti kollha, il-livell għoli ta' protezzjoni li attwalment huwa mogħti biss għall-inbid u l-ispiriti.

¹⁸ Skont stħarriġ li sar mill-Ewrobarometru (298) fl-2008, 26 % tal-konsumaturi qalu li kienu interessati fil-pajjiż ta' oriġini ta' prodotti li mhumiex tal-ikel (mhux IĠ bħala tali), biex b'hekk dan l-aspett jinsab fir-4 post wara l-prezz, is-sikurezza u l-marka.

¹⁹ Ikun biss meta l-konsumaturi jsiru jafu dwar il-kwalità tal-prodotti, li għall-produtturi ikun sinifikanti li jinvestu fil-manifattura ta' prodotti ta' kwalità għolja. Jekk impriza tiddeċiedi li tipproduċi prodotti ta' kwalità għolja, id-dhul minn dik id-deċiżjoni jiġi assigurat għall-futur, bħala riżultat ta' investment fit-tul mill-produttur fil-bini ta' reputazzjoni stabbilita sew. Għal dik ir-raġuni, ikun biss meta l-konsumaturi jkunu konxji tal-kwalità li l-impriza jkollha inċentiv biex tinvesti fir-reputazzjoni tagħha u b'konsegwenza ta' dan, li tirċievi prezzijiet tajba. Il-konsumatur, min-naha tiegħu, jirċievi għażla wiesgħa ta' prodotti sikuri u ta' kwalità għolja.

Mistoqsija:

6. Tara benefiċċji jew żvantagġi potenzjali ta' protezzjoni armonizzata għall-IĠs tal-UE għal prodotti mhux agrikoli fir-relazzjonijiet kummerċjali tal-UE ma' pajjiżi terzi? Jekk iva, fejn?

2.4 Il-preżervazzjoni u l-apprezzament tat-tradizzjonijiet, il-kompetenzi, id-diversità tal-espressjoni kulturali²⁰ u l-wirt kulturali Ewropej

L-aħjar mod għal prodotti mhux agrikoli li tipikament jkunu eliġibbli għal IĠ biex jikkompetu b'mod effettiv huwa permezz tal-awtentiċità, il-kwalità distintiva, u karatteristiċi oħra tagħhom apprezzati mill-konsumaturi. Dawn ikunu taħt pressjoni kostanti minn prodotti li jabbużaw mir-reputazzjoni tagħhom, u dawn il-prodotti ikunu ta' spiss ta' kwalità baxxa u jinbiegħu bi prezzijiet aktar baxxi. Il-prodotti eliġibbli għall-IĠ jistgħu jirnexxu jekk il-kompetizzjoni tkun ibbażata fuq prattiki ġusti; madankollu, jekk jibbenefikaw l-imitazzjonijiet mir-reputazzjoni, l-awtentiċità u l-istennija ta' kwalità tal-prodotti oriġinali bl-użu tal-isem ġeografiku li madwaru tkun ikkristallizzat ir-reputazzjoni, il-prodotti oriġinali jistgħu ma jibqgħux jiġu prodotti, u jipparixxu pereżempju l-industrija Litwana tat-tessuti tal-kittien. Il-prodotti ta' IĠ jzommu l-kompetenzi tradizzjonali u prezzjużi haġġin u dawn jiġu mgħoddija minn generazzjoni għall-oħra. Il-metodi ta' produzzjoni u l-attivitàjiet anċillari tagħhom jipprovdu punt ta' identifikazzjoni għas-soċjetà lokali li nbni matul perijodu twil ta' żmien. Il-prodotti ta' IĠ jsostnu n-netwerks ta' kooperazzjoni fost il-produtturi u bejn il-produtturi u korpi interessati oħra lokali, pereżempju korpi pubbliċi u organizzazzjonijiet turistiċi. Għaldaqstant jgħinu fit-tiswir tal-kapital soċjali f'reġjun. Fl-aħħar mill-aħħar, element sinifikanti tal-wirt storiku, kulturali u soċjali tal-Ewropa jista' jservi bħala għar-reputazzjoni u kostijiet legali addizzjonali.

Mistoqsijiet:

7. Temmen li l-protezzjoni armonizzata għall-IĠs mhux agrikoli fil-livell tal-UE tista' tgħin fil-preservazzjoni tal-wirt tradizzjonali kulturali u artistiku rifless fil-prodotti eliġibbli? Jekk jogħġbok agħti spjegazzjoni għat-tweġiba tiegħek.
8. Protezzjoni bħal din tikkontribwixxi għat-tiswir tal-kapital soċjali fiż-żoni ta' produzzjoni?

3. Kwistjonijiet u sfidi biex prodotti mhux agrikoli jkunu potenzjalment eliġibbli għal protezzjoni tal-IĠ

Aktar ma tkun kbira r-reputazzjoni u r-rikonoxximent ta' IĠ, aktar ikun probabbli li l-kompetituri jippruvaw jiehdu vantaġġ minnha u jużaw hażin l-isem fuq oġġetti li ma jkunux joriġinaw fiż-żona ġeografika speċifika u/jew li ma jkunux jissodisfaw l-ispeċifikazzjonijiet rilevanti tal-prodott jew il-fatturi ta' kwalità li jimplika l-isem. L-użu hażin ta' IĠ iwassal għal telf ta' dhul u s-sehem tas-suq għal kummerċjanti legittimi kif ukoll għal għar-reputazzjoni u kostijiet legali addizzjonali.

²⁰ L-Unjoni Ewropea ilha mill-2006 parti mill-Konvenzjoni tal-UNESCO dwar il-Protezzjoni u l-Promozzjoni tad-Diversità tal-Espressjonijiet Kulturali, u skont l-Artikolu 167 tat-Trattat tal-UE l-Unjoni għandha tikkunsidra l-aspetti kulturali fl-azzjoni tagħha skont dispożizzjonijiet oħra tat-Trattati, b'mod partikolari sabiex tirrispetta u tippromwovi d-diversità tal-kulturi tagħha.

Skont l-istudju, 57,4 % tal-prodotti li ġew eżaminati (n=94) qalu li kellhom problemi u telf maġġuri minhabba użu hażin tal-IĠ tagħhom.²¹ Dawn jinkludu:

- prodotti ta' imitazzjoni ġejjin mill-istess pajjiż,²² minn pajjiżi oħra tal-UE²³ jew minn pajjiżi terzi, speċjalment mill-Asja;²⁴
- l-evokazzjoni tal-isem protett minn prodotti mhux relatati, pereżempju l-kliem "ġebel Belġjan" fil-każ ta' Pierre bleu de Belgique falz (ġebel), irħam Tork kkummerċjalizzat taħt id-denominazzjoni "Botticino Royal" u "The New Botticino";²⁵ jew
- l-evokazzjoni tal-isem protett minn prodotti li mhumie x l-istess tip ta' prodott, pereżempju l-granit Ċiniż, il-lavanja u l-ġebel tal-franka Indjan u Ċiniż minn pajjiżi oħra li jużaw l-isem "ġebbla naturali minn Kastilja u León".²⁶

Il-kostijiet ta' azzjoni legali kontra dawk li jikkommettu ksur jkun johlq piż finanzjarju sinifikanti għal kumpanija. Pereżempju, il-kost stmat għal Český granát (tar-Repubblika Ċeka) biex tressaq każ quddiem il-qorti jew korpi amministrattivi huma 200 000 CZK (madwar EUR 7770) kull sena, u għal Solingen huwa madwar 50 000 euro fis-sena.²⁷ Skont is-sitwazzjoni, il-kostijiet biex tiġi żgurata protezzjoni effettiva jistgħu jkun oghla b'mod sinifikanti.

L-istudju juri li l-produtturi jadottaw għadd ta' strateġiji biex jipproteġu lilhom infushom kontra ksur, bħal ittri ta' protesta (eż. Harris Tweed, Schwarzwälder Kuckucksuhr), kampanji kontra l-falsifikazzjoni (pereżempju arloġġi Svizzeri), registrazzjoni tal-marki kkummerċjali (pereżempju Ceramica artistica e Tradizionale di Vietri sul Mare) jew it-teħid ta' azzjoni legali (eż. ċeramika ta' Deruta, Murano).

L-istudju jikkonkludi li r-rizultat ta' dawn l-azzjonijiet kollha, madankollu, ta' spiss ikun inċert, minhabba n-nuqqas ta' qafas ġuridiku unitarju tal-UE għall-protezzjoni tal-IĠs mhux agrikoli, li jwassal għal diversi sistemi bi gradi differenti ta' protezzjoni u infurzar u l-ebda qafas ċar universali.

Mistoqsijiet:

9. Tahseb li protezzjoni armonizzata tal-IĠ għall-prodotti mhux agrikoli tal-UE tista' tghin biex il-produtturi jiddefendu lilhom infushom kontra l-imitazzjonijiet u l-abbuż? Jekk joghġbok agħti spjegazzjoni għat-twegiba tiegħek.
10. Kif jistgħu produtturi li jikkompetu bejniethom jipproteġu lilhom infushom kontra livell invażiv żejjed ta' IĠ?

4. Alternattivi għal protezzjoni armonizzata tal-UE

L-istudju sab li l-istrumenti nazzjonali eżistenti jipprovdu ċertu livell ta' protezzjoni meta jintużaw bl-iskop li jipprovdu protezzjoni tal-IĠ fil-livell tal-UE għall-prodotti mhux agrikoli.

²¹L-istudju, p. 97.

²²Tapisserie d'Aubusson (tapezzerija), faïence de Moustiers (fajjenza), Pierre de Bourgogne (ġebbla) etc.

²³Pereżempju: Imitazzjonijiet Taljani ta' Pierre de Bourgogne (ġebbla), imitazzjonijiet Rumani tal-Vetro di Murano (hġieg).

²⁴Pereżempju dentelles de Binche (bizzilla), Marmo di Carrara (irħam), Vetro di Murano (hġieg), ċeramika ta' Horezu, ġebel naturali minn Castilla u León.

²⁵Botticino hija belt fil-provinċja ta' Brescia, l-Italja.

²⁶L-istudju, p. 99.

²⁷*Ibid*, p. 109.

Il-ligijiet dwar il-kompetizzjoni żleali²⁸ u t-tqarriq bil-konsumatur, li jeżistu fl-Istati Membri kollha tal-UE, jipprovdu protezzjoni kontra prattiki kummerċjali żleali, inkluż informazzjoni qarrieqa dwar il-karatteristiċi ewlenin ta' prodott, bħal ma hi l-oriġini ġeografika tiegħu.²⁹ Fil-prattika, madankollu, dawn il-ligijiet huma limitati fil-livell ta' protezzjoni effettiva li jistgħu jipprovdu kontra l-użu hażin ta' ismijiet mhux agrikoli.

Barra minn hekk, dawn il-ligijiet għadhom iwarjaw b'mod sinifikanti minn Stat Membru għal ieħor. Pereżempju, diversi korpi nazzjonali, reġjonali jew lokali³⁰ (pereżempju fi Spanja), jew assoċjazzjonijiet privati tal-konsumatur (pereżempju l-Ġermanja) huma responsabbli għall-infurzar ta' dawn il-ligijiet, li jimplika kosti, proċeduri u rekwiżiti formali differenti. Skont l-istudju,³¹ f'pajjiżi fejn l-infurzar huwa disponibbli permezz ta' korpi bħal dawn, ma nstab l-ebda eżempju ta' azzjoni għall-ħarsien ta' IĠs mhux agrikoli.

Barra minn hekk, jidher mill-istudju li l-produtturi ta' spiss ma jifthux proċedimenti ċivili kontra prattika ingusta, peress li l-kostijiet jistgħu jkunu sinifikanti u l-evidenza ta' sikwit tkun diffiċli biex tiġi stabbilita.³²

Il-protezzjoni tal-marka kummerċjali ukoll għandha l-limiti tagħha. Hija tagħti lil sidha d-dritt li jeskludi oħrajn mill-użu tal-marka kummerċjali. Il-marka kummerċjali (l-isem, il-logo, eċċ.) li tintgħażel mhux neċessarjament għandu jkollha xi rabta mal-prodotti jew mal-oriġini tagħhom. B'kuntrast, IĠ protetta jkollha l-għan li tipprovdi garanzija lill-konsumaturi li l-prodotti jkunu magħmula f'ċertu post u li jkollhom kwalitajiet speċifiċi bħala riżultat. Marka kummerċjali għaldaqstant tipikament ma tistax tipprovdi l-istess informazzjoni u garanziji daqs IĠ.

F'xi każijiet, IĠ tista' tikseb xi protezzjoni skont id-dritt tal-marki kummerċjali, b'mod aktar speċifiku permezz ta' marki kollettivi jew ta' ċertifikazzjoni. Il-marki kollettivi jkunu jimżammu b'mod kollettiv minn grupp ta' produtturi (pereżempju assoċjazzjoni), u jkunu jistgħu jintużaw minn aktar minn persuna waħda, sakemm l-utent ikun membru tal-grupp u jkun konformi mar-regoli li jkun stabbilixxa. Marka ta' ċertifikazzjoni tkun il-proprjetà ta' entità ġuridika li tiċċertifikat li tikkontrolla li l-marka tkun użata skont standards ta' ċertifikazzjoni. Min johroġ iċ-ċertifikat jikkontrolla l-użu tal-marka u għandu d-dritt esklużiv li jimpedixxi l-użu mhux awtorizzat. Min johroġ iċ-ċertifikat ma jkunx jista' juża l-marka huwa stess, u l-użu jkun miftuħ għal kull min jissodisfa l-istandards ta' ċertifikazzjoni. Dawn it-tipi ta' protezzjoni jipprovdu whud mill-elementi ta' protezzjoni tal-IĠ. Madankollu, il-ligi

²⁸ Il-kompetizzjoni żleali tista' tiġi definita bħala "kwalunkwe att ta' kompetizzjoni li jmur kontra prattiki onesti tan-negozju u affarijiet kummerċjali industrijali".

²⁹ Id-Direttiva 2005/29/KE tiddfinixxi prattiki kummerċjali ingusti li huma pprojbiti fl-Unjoni Ewropea (UE) u fit-tliet pajjiż oħra taż-ŻEE. L-Artikolu 6 jenfasizza li prattika kummerċjali għandha titqies bħala qarrieqa jekk ikun fiha informazzjoni falza li tqarraq jew li hija probabbli li tqarraq bil-konsumatur medju b'mod partikolari fir-rigward tal-karatteristiċi prinċipali tal-prodott, bħalma huma l-oriġini ġeografika jew kummerċjali. L-Artikolu 11 jipprovdi rimedju speċifiku, minhabba li l-Istati Membri u pajjiżi oħra taż-ŻEE jridu jiżguraw li jeżistu mezzi adegwati u effettivi sabiex jiġġieldu kontra tali prattiki. Dawn il-mezzi iridu jkunu jinkludu dispożizzjonijiet li jippermettu lil persuni jew entitajiet li jkollhom interess leġittimu (konsumaturi u kompetituri) li jieħdu azzjoni legali kontra dawn il-prattiki ingusti u/jew li jressqu dawn il-prattiki quddiem awtorità amministrattiva.

³⁰ L-awtoritajiet amministrattivi fil-Bulgarija, Ċipru, l-Estonja, il-Finlandja, il-Ġermanja, il-Greċja, l-Italja, il-Latvja, il-Lussemburgu, il-Polonja, il-Portugall, ir-Rumanija u s-Slovenja għandhom l-obbligu li jinvestigaw l-ilmenti li jirċievu. Il-parti l-kbira tal-awtoritajiet kompetenti huma kapaċi li jieħdu ilment minhabba raġunijiet varji, pereżempju fil-Belġju għal finijiet ta' razzjonalizzazzjoni, 40 % tal-ilmenti kollha huma miċhuda u jiġu ttrattati biss dawk li jinvolvu telf finanzjarju sinifikanti.

³¹ L-istudju, p. 35.

³² L-istudju, p. 34-35.

ġenerali tal-marki kummerċjali ma tipprovdi għall-ebda standards predefiniti, b'mod partikolari rabta ma xi żona ġeografika speċifika, u d-detentur jithalla kompletament liberu li jiddefinixxi r-regoli tiegħu ta' użu. Konsegwentement, il-marki kollettivi u ta' ċertifikazzjoni jonqoshom il-karatteristiċi ċentrali ta' garanzija ta' skema tal-IĠ.³³ Is-sistema preżenti tal-marki kummerċjali tal-UE ma tkoprix marki ta' ċertifikazzjoni iżda tippermetti lill-produtturi tal-IĠ li jirreġistraw isimhom bħala marka kummerċjali Komunitarja kollettiva.

Fil-maġġoranza tal-każi, ir-regolamenti reġjonali jew nazzjonali dwar snajja' speċifiċi jitrattaw biss strateġiji kollettivi għall-promozzjoni jew il-protezzjoni ta' snajja' lokali individwali. Liġijiet speċifiċi dwar prodotti effettivament jistabbilixxu speċifikazzjonijiet tal-prodott (pereżempju is-skieken ta' Solingen, il-Harris Tweed, il-Bordado da Madeira). Il-liġijiet reġjonali u nazzjonali eżistenti dwar il-protezzjoni tal-industrija mhumix armonizzati, u jvarjaw b'mod konsiderevoli minn xulxin f'aspetti kruċjali, bħad-definizzjoni ta' IĠ, l-ambitu tal-protezzjoni, il-proċeduri ta' reġistrazzjoni, il-miżati, il-kontroll u l-infurzar. Barra minn hekk, il-protezzjoni permezz ta' liġijiet nazzjonali tista' biss tiżgura li l-IĠ tigi rrispettata fl-Istat Membru rilevanti. Hija ma tipprovdi protezzjoni madwar l-UE jew tiggarantixxi livell ugwali ta' protezzjoni fis-suq uniku.

Mistoqsija:

11. X'taħseb dwar l-alternattivi li jeżistu bħalissa għall-protezzjoni armonizzata ta' IĠ mhux agrikoli?

II — Opzjonijiet ta' protezzjoni tal-IĠ fil-livell tal-UE

Reazzjoni fil-livell tal-UE għall-isfidi deskritti hawn fuq tista' tkun ta' diversi forom. Il-protezzjoni aħjar tal-IĠ trid tkun kompatibbli mal-qafas ġuridiku Ewropew u internazzjonali eżistenti u jkollha bżonn tissodisfa kemm htigijiet ekonomiċi kif ukoll dawk tal-partijiet involuti. Is-sistema eżistenti għall-IĠ agrikoli hija punt ċar ta' paragun. Fis-sezzjoni li jmiss ta' dan id-dokument, il-Kummissjoni qed titlob il-fehmiet ta' partijiet interessati dwar diversi parametri meqjusa bħala kruċjali għat-tfassil ta' inizjattiva possibbli tal-UE dwar l-protezzjoni tal-IĠ għall-prodotti mhux agrikoli.

1. Obiettivi u kriterji ta' protezzjoni

L-obiettivi possibbli għal kwalnukwe miżura ġdida jvarjaw mis-soddisfar tar-rekwiżiti minimi dwar il-protezzjoni tal-IĠ stabbiliti mit-TRIPS, għall-ġoti ta' kriterji addizzjonali, bħal dawk li huma inklużi fil-leġiżlazzjoni tal-UE dwar l-IĠ agrikoli.

1.1 Liema tikketta: ismijiet u simboli

³³Ara 'Guide to geographical indicators linking products and their origins' by Daniele Giovannucci, Tim Josling, William Kerr, Bernard O'Connor, May T. Yeung (International Trade Centre).

It-tikketta li l-aktar tintuża biex tirreferi għal prodott eligibbli għal protezzjoni tal-IĠ huwa l-isem tiegħu. Dan ħafna drabi jinkludi l-isem ta' zona ġeografika (post, reġjun jew pajjiż speċifiku pereżempju Herend³⁴), possibbilment assoċjat mal-isem tal-prodotti nfushom, pereżempju Scottish tartan³⁵ jew tapisserie d'Aubusson.³⁶

Iżda isem mhux ġeografiku jista' wkoll jikkostitwixxi denominazzjoni tal-IĠ, sakemm ikun assoċjat mingħajr ambigwità mal-post tal-orijini. L-estensjoni tad-definizzjoni ta' IĠ għal dan it-tip ta' isem tippermetti li jiġu koperti aktar prodotti. Din is-soluzzjoni giet adottata wkoll mis-sistema tal-UE marbuta mal-IĠ agrikoli, skont liema l-gobon feta³⁷ u l-inbid spumanti Spanjol Cava³⁸ huma protetti b'IĠ, pereżempju.

Opzjoni oħra, li tkun tippermetti saħansitra kopertura usa', tkun il-protezzjoni ta' IĠ ta' sinjali li ma jkunux testi miktuba jew ta' simboli li mingħajr ambigwità jiġu assoċjati ma' ċertu reġjun, post jew pajjiż speċifiku, bħal pereżempju l-profilu ta' zona ġeografika.³⁹

Mistoqsijiet:

12. Kieku kellha tiġi żviluppata sistema ġdida fil-livell tal-UE, din għandha thares l-IĠ li jkopru ismijiet mhux ġeografiċi li bla ambigwità jkunu assoċjati ma' post partikolari?
13. Jekk iva, kif tista' s-sistema tiżgura li tali protezzjoni ma taffettwax il-jeddijiet ta' produttori oħra?
14. Protezzjoni simili bħal din għandha wkoll tkopri simboli bħall-profilu ta' zona ġeografika? Jekk iva, taht liema kundizzjonijiet?

1.2 Liema indikazzjonijiet għandhom jiġu esklużi mill-protezzjoni tal-IĠ?

Il-ftehim tat-TRIPS jipprovdi diversi eżenzjonijiet mill-obbligu li tiġi żgurata protezzjoni għal IĠ. Dawn jinkludu termini ġeneriċi,⁴⁰ każijiet fejn ikun hemm marka kummerċjali kunfligġenti preċedenti⁴¹ u, sa ċerti punt, każijiet li jkunu jinvolvu indikazzjonijiet ġeografiċi

³⁴ Issem magħruf użat sabiex jindika prodotti tal-porċellana li jintużaw fuq il-mejda u oġġetti dekorattivi, imsemmi għall-belt ta' Herend fl-Ungerija.

³⁵ It-"tartan" huwa pattern tad-drapp tradizzjonali Skoċċiżi bi strixxi b'kuluri u wisgħat differenti li jaqsmu lil xulxin forma ta' salib biex jiffurmaw kwadri, ara <http://www.merriam-webster.com/dictionary/tartan>. L-iScottish Tartans Society (imwaqqfa fl-1963) iżżomm reġistru tat-tartans kollha magħrufa, li jghoddu mal-1 300.

³⁶ It-twappet ta' Aubusson huma għata għall-art, li jintniżgu bl-idejn fl-irhula ta' Aubusson u Felletin, fid-département ta' Creuse, fil-parti ċentrali ta' Franza.

³⁷ Ma hemm ebda reġjun li jismu "Feta" fil-Greċja iżda l-indikazzjoni "Feta", permezz ta' użu konsistenti u fit-tul, żviluppat rabta qawwija maż-zona ġeografika fejn jiġi prodott.

³⁸ Il-Cava jiġi prodott fil-Katalonja, Kastilja u Leon, Aragona, Navarra, La Rioja, Estremadura u Valenzja.

³⁹ Eżempju tipiku huwa t-thażżiża taċ-ċirkomferenza tal-istat ta' Florida (fl-Istati Uniti), bħala referenza għal-laring.

⁴⁰ Il-Ftehim tat-TRIPS, l-Artikolu 24(6): "Xejn f'din it-Taqsima m'għandu jirrikjedi li Membru japplika d-dispożizzjonijiet tiegħu dwar indikazzjoni ġeografika ta' kwalunkwe Membru iehor fir-rigward ta' oġġetti jew servizzi fejn l-indikazzjoni rilevanti tkun identika mat-terminu normalment użat fil-lingwa komuni bħala l-isem komuni għal dawk l-oġġetti jew is-servizzi fit-territorji ta' dak il-Membru. (...)".

⁴¹ L-Artikolu 24(5) tal-Ftehim TRIPS jipprovdi li "Fejn issir applikazzjoni għal marka kummerċjali, jew fejn tkun giet reġistrata bona fede, jew fejn id-drittijiet għal marka kummerċjali ikunu ġew akkwiziżiti permezz ta' użu bona fede qabel ma l-indikazzjoni ġeografika tkun giet protetta fil-pajjiż tal-orijini tagħha; miżuri adottati għall-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet tat-TRIPS relatati mal-IĠ ikunu bla ħsara għall-eligibbiltà tar-reġistrazzjoni tal-marka kummerċjali jew il-validità tar-reġistrazzjoni tagħha, jew id-dritt li tintuża marka kummerċjali, fuq il-bażi li tali marka tkun identika, jew simili, għal indikazzjoni ġeografika."

omonimi.⁴² Terminu jitqies bħala ġeneriku jekk ikun l-isem komuni għat-tip ta' prodott jew servizz (aktar milli eżempju speċifiku ta' prodott jew servizz) fit-territorju rilevanti tal-pajjiż fejn tintalab il-protezzjoni. Pereżempju, it-terminu "eau de cologne" issa jirrappreżenta ċertu tip ta' fwieħa, independentament minn jekk tkunx prodotta fir-reġjun ta' Cologne, fil-Ġermanja. L-IĠ omonimi huma dawk li jinkitbu jew jinqraw l-istess, iżda li jidentifikaw prodotti li joriġinaw f'postijiet differenti, normalment f'pajjiżi differenti. M'hemm l-ebda raġuni, fil-prinċipju, għaliex dawn ma għandhomx ikunu intitolati li jeżistu flimkien. Madankollu, jistgħu jiġu imposti xi kundizzjonijiet fuq tali koeżistenza sabiex il-konsumaturi ma jiġix żgwidat.

Dawn l-eċċezzjonijiet huma riflessi fir-Regolamenti tal-UE dwar l-IĠ għall-prodotti agrikoli.⁴³ Ir-Regolamenti jżidu eżenzjonijiet oħra mir-registrazzjoni, meta l-ismijiet ikunu f'kunflitt mal-isem ta' varjetà ta' pjanta jew ta' razza ta' annimali⁴⁴ u li x'aktarx jiżgwidaw lill-konsumatur dwar l-orijini vera tal-prodott. Filwaqt li dawn il-każijiet speċifiċi x'aktarx ma jkunux rilevanti fil-kuntest ta' prodotti mhux agrikoli, ikun meħtieġ li jiġi ddeterminat jekk l-ispeċifiċitajiet ta' prodotti mhux agrikoli jiġġustifikawx li jiżdiedu eċċezzjonijiet oħra ma' dawk stabbiliti fil-Ftehim TRIPS.

Mistoqsija:

15. Tqis li hemm il-ħtieġa li jkun hemm eċċezzjonijiet ulterjuri għall-protezzjoni tal-IĠ apparti dawk li diġà huma stipulati fi TRIPS? Jekk jogħġbok aġiti spjegazzjoni għat-tweġiba tiegħek.

2. X'għandu jingħata l-protezzjoni tal-IĠ: approċċ trasversali jew settorjali?

Approċċ settorjali jistabbilixxu regoli speċifiċi għal kategoriji differenti ta' prodotti, pereżempju dawk li għalihom il-preżenza ta' materja prima hija partikolarment importanti (pereżempju il-ġebel). Din hija bħalissa l-istruttura fil-livell Ewropew fil-qasam agrikolu (fejn hemm regolamenti tal-IĠ separati għall-inbid, l-ispiriti, l-inbejjed aromatizzati u l-prodotti agrikoli u l-oġġetti tal-ikel), iżda jidher li l-qasma teżisti prinċipalment minhabba raġunijiet storiċi. Alternattivament, approċċ trasversali jistabbilixxi l-elementi ċentrali tas-sistema b'mod ġenerali, biex ikunu japplikaw għal kull kategorija ta' prodott.

⁴²L-Artikolu 23(3) tal-Ftehim TRIPS jipprovdi li "Fil-każ ta' indikazzjonijiet ġeografiċi omonimi għall-inbejjed, tingħata protezzjoni lil kull indikazzjoni, soġġetta għad-dispożizzjonijiet tal-paragrafu 4 tal-Artikolu 22. Kull Membru jistabbilixxi l-kundizzjonijiet prattiċi li taħthom l-indikazzjonijiet omonimi in kwistjoni jkunu differenzati minn xulxin, filwaqt li jitqies il-bżonn li jkun garantit trattament ekwu tal-produtturi kkonċernati u li l-konsumaturi ma jiġux imqarraqa."

L-Artikolu 22(4) tal-Ftehim TRIPS jipprovdi li "Il-protezzjoni taħt il-paragrafi 1, 2 u 3 tapplika kontra indikazzjoni ġeografika li, għalkemm tkun literalment vera fejn jidhol it-territorju, ir-reġjun jew il-lokalità li minnhom joriġinaw il-prodotti, tkun tirapreżenta b'mod falz lill-pubbliku li l-prodotti jkunu joriġinaw minn territorju ieħor."

⁴³Pereżempju, l-Artikolu 6(1), (4) u (3) tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012 dwar skemi ta' kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel.

⁴⁴L-Artikolu 6(2) tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012 dwar skemi ta' kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel.

Mistoqsijiet:

16. Tara li hemm bżonn li ssir distinzjoni bejn id-diversi skemi ta' protezzjoni skont il-kategoriji ta' prodotti mhux agrikoli involuti (metodu settorjali)? Jekk dan hu l-każ, jekk jogħġbok spjega għaie.
17. Tahseb li xi prodotti għandhom jiġu esklużi minn protezzjoni tal-IĠ fil-livell tal-UE? Jekk iva, jekk jogħġbok speċifika.

3. Ir-rabta bejn il-prodott u t-territorju

3.1 Kemm għandha tkun qawwija r-rabta mat-territorju?

IĠ trid tkun tidentifika prodott bħala li joriġina f'territorju, reġjun jew lokalità speċifika, fejn ċerta kwalità, reputazzjoni jew karatteristiċi oħra tal-prodott ikun riżultat tal-orijini ġeografika tiegħu. Tintuża IĠ fil-kummerċjalizzazzjoni biex tiġi stabbilita konnessjoni bejn il-kwalità tal-prodott, ir-reputazzjoni jew karatteristiċi oħra, u l-post tal-orijini. Hija meħtieġa "rabta kawżali" speċifika bejn il-kwalità, ir-reputazzjoni jew karatteristiċi oħra tal-prodott u l-orijini ġeografika identifikata tiegħu, peress li dawk il-kwalitajiet jiddependu fuq il-kundizzjonijiet naturali (karatteristiċi ġeoloġiċi, idroloġiċi, klimatiċi u tal-hamrija speċifiċi) tal-post ta' produzzjoni u/jew modi kif jahdmu magħhom is-soċjetajiet umani (jiġifieri l-kompetenzi żviluppati mill-poplu f'din iż-żona/il-hiliet partikolari żviluppati matul is-snin minn esperti lokali).

Ir-rabta naturali tista' tkun ta' diversi forom. Ir-Regolament (UE) Nru 1151/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-21 ta' Novembru 2012 dwar skemi tal-kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel⁴⁵, pereżempju, jipprovdi għal żewġ tipi ta' tikketti tal-IĠ għal prodotti agrikoli u tal-ikel: "l-indikazzjonijiet ġeografiċi protetti" (IĠP) u d-"denominazzjonijiet protetti tal-orijini" (DPO) Id-differenza hija bbażata fuq l-importanza tar-rabta maż-żona ġeografika. Fil-każ ta' IĠP, xi wiehed mill-passi tal-produzzjoni, l-ipproċessar jew it-tnejn tkun trid isseħh f'dik iż-żona, filwaqt li l-materja prima tista' tiġi minn xi zona oħra. Fil-każ ta' DPO, il-proċess kollu tal-produzzjoni għandu jsir fiż-żona ġeografika definita, u l-materja prima ukoll trid tkun għajja mill-istess zona. Rabtijiet naturali bbażati fuq il-kunċett definit b'mod strett ta' "*terroir*"⁴⁶ huma iktar b'saħħithom fis-settur tal-inbid, fejn, fil-każ taż-żewġ sinjal tal-IĠ, il-fażijiet kollha tal-produzzjoni jkun jridu jseħhu fiż-żona ġeografika. Fil-każ ta' DPO, 100 % tal-gheneb iridu jkun joriġina esklussivament minn dik iż-żona; din iċ-ċifra hija ta' 85 % jew aktar fil-każ ta' IĠP.

Din ir-rabta ma' post ġeografiku tista' tapplika wkoll għal prodotti mhux agrikoli. F'xi każijiet, bħal fil-każ tal-irham u l-ġebel, il-qawwa tar-rabta hija komparabbli ma' dik ta' prodotti agrikoli. Japplikaw l-istess elementi varjabbli kif imfissra hawn fuq. Fil-prinċipju, aktar ma r-rabta tkun b'saħħitha, aktar kredibbli u awtentiku jkun il-prodott f'għajnejn il-konsumatur. Madankollu, ċerti IĠ jistgħu jkun kompletament ibbażati fuq il-kontribut uman aktar milli fuq dak naturali, jew fuq ir-reputazzjoni. L-istudju jissuġġerixxi li ftit huma l-

⁴⁵ ĠU L 343, 14.12.2012, p. 1.

⁴⁶ *Terroir* huwa kunċett fil-vitikultura li jirrelata l-attributi ta' xi nbid partikolari mal-kundizzjonijiet ambjentali li fihom jittkabbar l-gheneb.

prodotti mhux agrikoli identifikati bhala kandidati għal protezzjoni tal-IĠ li jkunu jissodisfaw ir-rekwiżiti stretti tad-DPO.⁴⁷

Mistoqsijiet:

18. Kemm għandha tkun qawwija r-rabta bejn prodotti mhux agrikoli mal-post ta' oriġini tagħhom, sabiex jikkwalifikaw għal protezzjoni tal-IĠ f'xi sistema ġdida?
19. Sistema ġdida għandha tippermetti li jkun hemm żewġ tipi ta' rabta (wahda aktar b'saħħitha mill-oħra) bejn prodotti mhux agrikoli u ż-żona tagħhom ta' oriġini?
20. Għandu jkun hemm differenzi skont it-tipi differenti ta' prodotti? Jekk jogħġbok spjega.

3.2 Il-kwalità u l-ispeċifikazzjoni tal-prodott

IĠ hija, aktar minn kwalunkwe haġa oħra, impenn ta' kwalità lejn il-konsumaturi u garanzija ta' kundizzjonijiet ekwi għall-produtturi. Sistema li tagħti protezzjoni tal-IĠ għalhekk tirrikjedi li jkunu stabbiliti l-karatteristiċi speċifiċi fil-qalba tal-prodott u tal-proċess tal-produzzjoni tiegħu. Fil-leġislazzjoni agrikola tal-UE dwar l-IĠ, l-informazzjoni teknika kollha meħtieġa biex tiddeskrivi l-prodott, il-metodu ta' produzzjoni tiegħu u ż-żona ġeografika relatata mal-prodott għandha tiġi pprovduta mill-produtturi meta japplikaw għar-reġistrazzjoni. L-ispeċifikazzjoni tal-prodott hija attur determinanti meta ssir ir-reġistrazzjoni għal protezzjoni tal-IĠ.

L-obbligu li tinghata deskrizzjoni tal-karatteristiċi tal-prodott jiżgura stabbiltà fil-kwalità tal-prodott, iżda ma jobbligax li jintlaħaq livell partikolari ta' kwalità. Dan jista' jinkiseb biss billi jiġi stabbilit obbligu ta' livell minimu ta' kwalità. Madankollu, l-identifikazzjoni ta' livell referenzjarju ta' kwalità tista' ma taħdimx fil-każ tal-prodotti kollha, u l-istabbiliment ta' livell partikolari ta' kwalità jirrikjedi element ta' diskrezzjoni.

Il-valur miżjud li jgħibu magħhom l-IĠs huwa bbażat fuq il-fiduċja tal-konsumatur. Skema tal-IĠ trid tkun wahda li tiggarantixxi lill-konsumatur li l-karatteristiċi speċifiċi, il-kwalità mogħtija jew ir-reputazzjoni tal-IĠ jinżammu matul il-perjodu kollu ta' protezzjoni. Biex jintlaħaq dan l-għan, is-sistema mal-UE kollha tal-IĠ għal prodotti agrikoli tistabbilixxi diversi rekwiżiti għal verifiki wara r-reġistrazzjoni, biex jiġi żgurat li l-prodotti jkunu jissodisfaw l-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott u li l-isem ikun qed jintuża tajjeb fis-suq. Dawn il-kontrolli normalment isiru minn awtorità pubblika nnominata jew minn korp privat magħżul u ċċertifikat. Il-karatteristiċi speċifiċi u l-kwalità m'għandhomx, madankollu, ikunu stabbiliti f'miżura eċċessivament restrittiva. Jekk ikun hemm deskrizzjoni dettaljata żżejjed, din tista' tnaqqas l-innovazzjoni tal-prodott u, filwaqt li l-prodotti tradizzjonali ma jinbidlux ta' spiss, dawn jevolvu sabiex jirriflettu l-iżviluppi fil-proċessi u t-teknoloġija. L-enfasi għandha tkun fuq il-kwalità, biex il-kreattività tkun tista' tinteragixxi flimkien mal-kompetenzi tradizzjonali. Bhala eżempju, id-disinjatur Carlo Scarpa fis-snin Erbgħin haġem mill-qrib ma' neffieha tal-ħġieġ ta' hila kbira fuq tekniki godda li illum huma parti shiha tat-tradizzjoni tal-Vetro di Murano (ħġieġ).

Mistoqsijiet:

21. Jagħmel sens li jkun hemm livell referenzjarju għal prodotti mhux agrikoli?
22. Kif jista' jiġi definit livell referenzjarju bħal dan?

⁴⁷L-istudju, p. 298.

23. Taqbel li jkun hemm il-htieġa li jiġi vverifikat jekk il-karatteristiċi, il-kwalità u l-orijini speċifiċi ta' IĠ ikunux qed jinżammu matul il-perjodu kollu ta' protezzjoni? Jekk jogħġbok spjega.
24. Kif taħseb li għandhom jiġu definiti l-karatteristiċi speċifiċi ta' prodott biex jiġi żgurat li l-kwalità u l-orijini ġeografika jkunu jissodisfaw l-istandards meħtieġa, filwaqt li ma jillimitawx l-innovazzjoni?

3.3 Ir-reputazzjoni marbuta mal-prodott

Ir-reputazzjoni attribwibbli għall-orijini ġeografika tista' tintuża bħala kriterju b'zieda mal-kwalità jew il-karatteristika partikolari tal-prodott, jew bħala alternattiva għalihom. Dan jippermetti li l-protezzjoni tal-IĠ tingħata biss lil prodotti li jkunu diġà żviluppaw reputazzjoni rikonoxxuta fost il-konsumaturi. Din it-tip ta' soluzzjoni tista', madankollu, tkun ta' żvantaġġ għal prodotti ġodda jew li jkunu qed jiġu żviluppati li — min-natura tagħhom stess — ma jkunx għad għandhom l-ebda reputazzjoni.

Mistoqsijiet:

25. Il-"kwalità, ir-reputazzjoni flimkien ma' karatteristiċi oħra" għandhom ikunu obbligatori biex tinkiseb protezzjoni tal-IĠ għal prodotti mhux agrikoli? Jekk mhux kollha, liema minn dawn l-elementi taħseb li għandhom jkunu obbligatori? Jekk jogħġbok spejga l-għażla tiegħek.
26. X'għandha tkun tinkludi speċifikazzjoni ta' prodott? Għandhom jiġu stabbiliti rekwiżiti minimi? (pereżempju, dwar il-frekwenza, il-metodu għall-għażla tal-prodotti, u l-partijiet involuti fi stadji differenti ta' produzzjoni u distribuzzjoni.)

4. Kif tista' tittejjeb il-protezzjoni

4.1 L-armonizzazzjoni tal-liġijiet nazzjonali

L-armonizzazzjoni tal-leġislazzjoni nazzjonali dwar l-IĠs tkun tfisser li tkun trid tinholq sistema ta' protezzjoni tal-IĠ f'xi Stati Membri li bħalissa ma għandhomx tali sistema. Biex l-IĠs jiġu protetti b'mod effettiv, indikazzjoni partikolari tkun trid tiġi protetta fis-suq intern kollu, inkella jista' jiġri li l-konsumaturi jkunu konfużi minhabba IĠs identiċi għal prodotti differenti minn Stati Membri differenti.

Abbażi ta' dan, l-armonizzazzjoni tkun tirrikjedi r-rikonoxximent reċiproku u l-protezzjoni tal-IĠs, bl-esklużjoni tad-duplikazzjoni. Biex tiġi evitata d-duplikazzjoni, l-Istati Membri jeħtieġ li jkunu kapaċi jindividwaw IĠs potenzjalment konfligġenti, inkluż b'lingwi barranin. Dan ikun diffiċli, b'mod speċjali jekk ma jkun hemm l-ebda proċess ta' oġġezzjoni f'livell supranazzjonali. Mekkanizmu għar-riżoluzzjoni tal-kunflitti bejn indikazzjonijiet simili minn Stati Membri differenti ukoll ikun irid jiġi stabbilit.

Biex jiġi żgurat approċċ uniformi għall-implimentazzjoni u l-infurzar tal-protezzjoni tal-IĠ, ikun neċessarju grad relattivament għoli ta' armonizzazzjoni proċedurali, inkluż dwar dispożizzjonijiet ta' infurzar. Din l-għażla tqieset iżda twarrbet, fil-qasam tal-politika

agrikola, fejn il-protezzjoni tal-IĠ esklussivament fil-livell tal-UE giet implimentata permezz ta' regolamenti.

4.2 Il-holqien ta' sistema unika għall-UE kollha

Minflok ma l-ligijiet nazzjonali tal-Istati Membri tal-UE jigu armonizzati, tista' tigi stabbilita sistema unika għall-UE kollha. Dan jipprovdi sistema koerenti madwar is-suq intern u jista' jkun hemm provvista aktar effiċjenti tas-servizz permezz ta' one-stop shops, u tinholoq b'hekk protezzjoni applikabbli madwar l-UE kollha.

Jekk isir dan, tibqa' l-mistoqsija dwar jekk is-sistemi nazzjonali eżistenti li jipproteġu l-IĠs għandhomx jibqgħu jeżistu flimkien mas-sistema ġdida fil-livell tal-UE. Digà jeżistu sistemi paralleli bħal dawn, pereżempju fil-marki kummerċjali, u se jibqgħu jeżistu fil-ġejjieni fil-każ tal-privattivi. Huma jiehdu approċċ fakoltattiv, u jippermettu lill-utenti li jagħzlu l-livell rilevanti u l-ambitu ta' protezzjoni skont il-htigijiet tagħhom.

Sistema esklussiva tal-UE tkun aktar sempliċi, iżda tkun tfisser ukoll li l-protezzjoni għal ismijiet li huma kummerċjalment rilevanti biss fi Stat Membru wiehed jew fregjun fi hdan Stat Membru, madankollu, jkollha tigi estiza għall-Istati Membri l-oħra kollha ukoll.

Jekk jintużaw sistemi paralleli, ikun hemm bżonn diversi salvagwardji sabiex tigi żgurata l-hidma mingħajr intoppi, inkluż livell minimu ta' armonizzazzjoni tal-ligijiet nazzjonali fl-interazzjoni tagħhom mal-ligi tal-UE.

Fil-każ li tiddaħhal sistema madwar l-UE esklussiva u eżawrijenti, tkun tista' tigi evitata tensjoni potenzjali, simili għas-sistema attwalment użata fis-settur agrikolu. Billi ma jkunx hemm protezzjoni madwar l-UE kollha mogħtija fil-livell nazzjonali, ikunu jridu jsiru arrangamenti tranżizzjonali fil-każ ta' IĠs nazzjonali prieżistenti.

Mistoqsijiet:

27. L-armonizzazzjoni tal-leġislazzjoni nazzjonali tkun biżżejjed biex jigu protetti b'mod effikaċi IĠs għal prodotti mhux agrikoli fis-suq intern kollu, jew taħseb li hemm bżonn ta' sistema unika ta' protezzjoni fil-livell tal-UE?
28. Jekk int favur sistema unika tal-UE, għandhom ikomplu jeżistu wkoll magħha sistemi nazzjonali ta' protezzjoni (pereżempju l-ligijiet *sui generis* ta' bhalissa)? Jekk jogħġbok spjega.

5. Ir-Registrazzjoni

Fil-prinċipju, l-IĠs jistgħu jigu protetti mingħajr il-htieġa ta' registrazzjoni. Mingħajr registrazzjoni, m'hemmx bżonn li jigu organizzati proċeduri amministrattivi biex tingħata protezzjoni. Sistemi li jipproteġu l-IĠ mingħajr registrazzjoni jeżistu fi Stat Membru wiehed (il-Latvja) kif ukoll fl-Isvizzera fejn il-ligi ttiprovdi għal miżuri speċifiċi u għal penali li jharsu lill-konsumaturi minn użu qarrieq ta' IĠs mhux registrati.

In-nuqqas ta' sistema ta' registrazzjoni tfisser li ma jkun hemm ebda registru pubbliku li jista' jigi kkonsultat għall-identifikazzjoni ta' ismijiet prieżistenti ta' IĠ u biex jigu identifikati s-

sidien rilevanti. Dan jista' jwassal għal incertezza dwar l-eżistenza jew l-ambitu tal-protezzjoni. Dan jagħmilha wkoll aktar diffiċli biex tiġi infurzata l-protezzjoni mogħtija. Proċess ta' registrazzjoni fuq livell tal-UE jista' jsegwi l-eżempju ta' sistemi agrikoli ta' IĠ (li għalih diġà teżisti sistema ta' registrazzjoni fil-livell tal-UE). Dan jipprovdi iżjed ċertezza, speċjalment dwar id-drittijiet ta' implimentazzjoni, f'każ ta' tilwim. Sistema bi proċess ta' registrazzjoni ovvjament tkun tirrikjedi li l-kumpaniji jwettqu kompiti amministrattivi (preżentazzjoni ta' applikazzjoni, oġġezzjonijiet, tariffi possibbli, eċċ.) marbuta ma' dan il-proċess. Dan għandju mnejn jiġġenera xi kostijiet amministrattivi. Jistgħu wkoll jirriżultaw kostijiet addizzjonali mill-ġestjoni sussegwenti (pereżempju l-infurzar, il-litigazzjoni) tal-IĠ mogħtija.

5.1 Rwol għall-amministrazzjonijiet nazzjonali f'sistema ta' registrazzjoni tal-UE

Jekk tkun miftiehma sistema ta' registrazzjoni, dan iqajjem il-kwistjoni tal-istabbiliment ta' proċess ta' registrazzjoni. L-applikazzjonijiet ta' registrazzjoni tal-IĠ jeħtiegu li jiġu analizzati fil-kuntest lokali rilevanti (inkluż għarfien tal-karatteristiċi tal-materja prima lokali, it-tradizzjonijiet lokali eċċ.). Jista' jkun diffiċli li dawn il-kompiti jithallew esklussivament f'idejn korp ċentrali tal-UE. Madankollu, jekk dawn jithallew f'idejn esperti lokali li jiddeċiedu dwar kif jeżaminaw il-kundizzjonijiet għall-ġħoti tal-protezzjoni, hemm ir-riskju li jiżviluppaw prattiki lokali diverġenti. Dan jista' jkun ta' ħsara għall-koeżjoni ġenerali u għall-kredibbiltà tas-sistema.

Fil-każ ta' prodotti agrikoli, din l-isfida giet solvuta permezz ta' sistema b'żewġ stadji fejn l-awtorità ċentrali tafda dan l-aspett tal-analiżi lill-awtoritajiet nazzjonali l-eqreb għall-ambjent ġeografiku partikolari u l-fatturi umani. Skont dan il-mudell, issir distinzjoni ċara bejn kriterji komuni għall-UE kollha li għandhom jiġu kkontrollati mill-awtorità ċentrali, u l-ispeċifikitajiet lokali li jkunu kkontrollati l-aktar mill-korpi lokali.

5.2 L-amministrazzjoni ta' registru tal-UE

Fil-każ ta' prodotti agrikoli, registru tal-IĠ ta' madwar l-UE kollha fil-preżent jiġi amministrat mill-Kummissjoni Ewropea. Dan it-tip ta' registru għall-IĠs mhux agrikoli jista' jiġi amministrat b'xi mod simili, jew iddelegat lil xi aġenzija tal-UE ġdida jew eżistenti.

Mistoqsijiet:

29. Kieku kellha tiġi żviluppata sistema ġdida, taħseb li għandu jkun hemm proċess ta' registrazzjoni għall-protezzjoni tal-IĠs mhux agrikoli?
30. Taħseb li l-kostijiet potenzjali ta' sistema ta' registrazzjoni tal-IĠ jegħlbu l-kostijiet ta' sistema mingħajr registrazzjoni?
31. Taħseb li l-proċess ta' registrazzjoni għandu jinkludi element nazzjonali, pereżempju l-verifika tal-konformità mal-ispeċifikazzjoni tal-prodott, iż-żona ġeografika indikata, il-kwalità, ir-reputazzjoni eċċ.?

5.3 Il-kontenut tal-proċess

5.3.1 Applikanti

Kieku kellu jiġi implimentat proċess għar-reġistrazzjoni tal-IĠs fil-livell tal-UE, l-ewwel kwistjoni tkun li jiġi stabbilit min għandu jkun intitolat li japplika għal protezzjoni.

Fis-sistema agrikoli attwali tal-IĠ fil-livell tal-UE, tipikament, ikun grupp ta' produttori (jew, f'każijiet eċċezzjonali, produttur uniku) li jippreżenta l-applikazzjonijiet għar-reġistrazzjoni ta' isem tal-IĠ marbut ma' żoni fl-UE jew barra minnha. M'hemm l-ebda raġuni li tiġġustifika approċċ differenti għal prodotti mhux agrikoli.

Madankollu, ir-rizultati tal-Istudju jenfasizzaw li f'xi Stati Membri, il-kmamar tal-kummerċ, il-komunitajiet lokali, il-korpi statali jew l-assoċjazzjonijiet tal-konsumatur jistgħu japplikaw għal protezzjoni tal-IĠ.⁴⁸ Li tippermetti lill-assoċjazzjonijiet tal-konsumaturi u lil korpi tal-Istat li jfittxu l-protezzjoni tal-IĠ jista' jissahha l-aspett ta' kwalità tal-ispeċifikazzjonijiet tal-prodott. Madankollu, il-produttori għandhom jibqgħu direttament involuti fit-tfassil tar-regoli li jkunu se jiġu applikati fil-proċess ta' produzzjoni tagħhom.⁴⁹

Mistoqsijiet:

32. Kieku kellha tinholq sistema ġdida, il-produttori u l-assoċjazzjonijiet tagħhom għandhom ikunu l-uniċi persuni awtorizzati li japplikaw biex jirreġistraw IĠs mhux agrikoli, jew għandhom jithallew japplikaw korpi oħra? Jekk iva, liema?
33. Produtturi individwali għandhom jithallew japplikaw?

5.3.2 L-oġġezzjonijiet għar-reġistrazzjoni ta' IĠ

Biex sistema tkun kredibbli u tkun tgawdi minn ċertezza legali, jidher li huwa importanti li l-partijiet interessati jithallew iressqu oġġezzjonijiet għar-reġistrazzjoni ta' tikketta bħala IĠ. Il-proċess ta' oġġezzjoni għandu l-ewwel ikollu l-għan li jiżgura li t-tikketta tal-IĠ tkun tissodifa l-kundizzjonijiet meħtieġa (pereżempju, li ma jkunx isem ġeneriku) u li l-protezzjoni li għandha tingħata ma tkunx ta' ħsara għal drittijiet prieżistenti (pereżempju IĠs omonimi, marki kummerċjali). Il-leġislazzjoni agrikola tal-UE bħalissa tippermetti li jsiru oġġezzjonijiet minn awtoritajiet ta' Stat Membru jew ta' pajjiż terz, jew min kwalunkwe persuna fiżika jew ġuridika b'interess leġittimu, li tkun stabbilita f'pajjiż terz, jew stabbilita jew residenti fi Stat Membru għajr dak minn fejn kienet ġiet preżentata l-applikazzjoni tal-IĠ.⁵⁰

Mistoqsija:

34. Kieku kellha tinholq sistema ġdida, taqbel li għandu jiġi inkluz proċess ta' oġġezzjoni u li għandu jkun miftuħ għall-istess tip ta' partijiet interessati bħal fil-każ tar-regoli tal-IĠ agrikoli?

5.3.3 Tariffi

⁴⁸ L-istudju, p. 302.

⁴⁹ *Ibid*, p. 303.

⁵⁰ L-Artikolu 51(1) tar- Regolament (UE) Nru 1151/2012 dwar skemi ta' kwalità għal prodotti agrikoli u oġġetti tal-ikel.

Madwar id-dinja, tipikament ikun hemm tariffa ta' reġistrazzjoni tal-marki kummerċjali u l-privattivi, u kif irrappurtat fl-Istudju, disa' awtoritajiet nazzjonali jiġbru tariffi għar-reġistrazzjoni tal-IĠ⁵¹, li jiżdieđu għal għaxra bl-adeżjoni tal-Kroazja. It-tariffi jistgħu jkunu ta' għajjuna biex jiġu koperti l-kostijiet manijerjali tar-reġistrazzjoni tal-IĠ, u jgħinu biex it-talbiet ta' reġistrazzjoni jkunu limitati għal proġetti ta' negozju serji u solidi. Min-naħa l-oħra, it-tariffi jistgħu jiskoraġġixxu b'mod partikolari lil gruppi żgħira ta' produttori milli jużaw is-sistema. Ir-reġistrazzjoni tal-IĠ fil-livell tal-UE fis-settur agrikolu bħalissa hija b'xejn.⁵²

Mistoqsijiet:

35. Għandha tithallas tariffa għall-protezzjoni ta' IĠ mhux agrikoli fil-livell tal-UE permezz ta' reġistrazzjoni?
36. X'livell ta' tariffa ta' reġistrazzjoni taħseb li tkun ġusta?

6. L-Ambitu tal-Protezzjoni

6.1 Il-livell ta' protezzjoni mogħtija

Biex jinkisbu r-riżultati mixtieqa, il-protezzjoni ġuridika mogħtija għandha toffri protezzjoni xierqa kontra firxa shiħa ta' imġibiet u prattiki li jistgħu jkunu ta' ħsara għad-detentur tal-IĠ u għall-konsumatur. Madankollu, tali protezzjoni ma għandhiex tkun ta' xkiel mhux iġġustifikat għal-kompetizzjoni fis-suq intern.

Il-ftehim tat-TRIPS jipprovdi għal żewġ tipi ta' protezzjoni: skema ġenerali, li tistabbilixxi standards minimi ta' protezzjoni għal kull tip ta' prodott (l-Artikolu 22) kif ukoll skema speċifika, li tistabbilixxi livell oġġla ta' protezzjoni, għall-inbejjed u l-ispiriti biss (l-Artikolu 23).

L-Artikolu 22 tat-TRIPS fih obbligu ġenerali għall-membri tad-WTO sabiex jipprovdu protezzjoni kontra użu qarrieqi ta' IĠ u kontra użu li jikkostitwixxi att ta' kompetizzjoni żleali. L-UE diġà tat livell ħafna oġġla ta' protezzjoni għall-IĠ agrikoli. Bħala riżultat, jista' jkun diffiċli biex jiġi ġġustifikat trattament differenti għal prodotti mhux agrikoli li kieku kellna niżviluppaw sistema ġdida. Jekk isir dan, jista' jkun hemm impatt negattiv fuq l-istrategija tal-UE li tiżgura livelli oġġla ta' protezzjoni għal IĠ tal-UE f'pajjiżi terzi.

L-Artikolu 23 tat-TRIPS, madankollu, jipprovdi livell ta' protezzjoni ħafna oġġla, u jobbliga lill-membri tad-WTO li jipprevjenu li jsir xi użu mill-IĠ għall-identifikazzjoni ta' inbejjed jew spirti li ma jkunux joriginaw fil-post indikat mill-IĠ, anke jekk l-origini vera tal-prodotti tkun ukoll indikata jew l-IĠ tintuża tradotta jew tkun akkumpanjata minn espressjonijiet bħal "xorta". "tip", "stil" jew "imitazzjoni". L-IĠ tal-inbejjed u l-ispiriti iridu jiġu protetti anki fil-każ li l-użu ħażin ma jikkawżax żgwidar għall-pubbliku.

Tali protezzjoni miżjudha ġġib magħha benefiċċji konsiderevoli lill-produttori tal-IĠ mhux agrikoli. Dawn jibbenefikaw ukoll mill-protezzjoni li tkun qed tingħata lill-isem li jintuża fit-traduzzjoni fil-lingwi uffiċjali kollha tal-UE jew li jkun akkumpanjat b'espressjonijiet bħal "tip" u "xorta". Madankollu, jiżdieđ ir-riskju ta' tilwim bejn il-produttori peress li jista' jkun

⁵¹ Ara l-Anness I tal-Istudju.

⁵² Fil-każ ta' prodotti agrikoli u ta' oġġetti tal-ikel, l-Istati Membri għandhom il-possibbiltà li jitolbu tariffa biex tkopri l-kostijiet tagħhom għall-amministrazzjoni tas-sistema fil-livell tagħhom (l-Artikolu 47 tar- Regolament (UE) Nru 1151/2012).

hemm kunflitt mhux biss dwar l-użu ta' isem tal-IĠ, iżda wkoll rigward l-użu tiegħu tradott u f'ċerti espressjonijiet.

Mistoqsijiet:

37. X'ambitu ta' protezzjoni għandu jingħata għall-IĠ mhux agrikoli fl-UE?
38. Il-protezzjoni mogħtija lil IĠs mhux agrikoli għandha tkun fl-ivell simili għas-salvagwardji diġà pprovduti lill-IĠs agrikoli fil-livell tal-UE? Jekk iva, kemm għandha tqarreb?

6.2 Il-monitoraġġ u l-infurzar tad-drittijiet tal-IĠ

Min-natura ġuridika tagħhom, l-IĠs huma drittijiet speċjali tal-proprietà intellettuali, jiġifieri mhumiex primarjament proprietà privata individwali iżda huma proprietà ta' komunità shiħa ta' produttori li jissodisfaw gabra predefinita ta' speċifikazzjonijiet tal-prodotti u li għandhom rabta ma' post ġeografiku. Huma jistgħu wkoll jinkorporaw ċerti valuri li huma vitali għall-komunità shiħa, pereżempju tradizzjonijiet lokali u l-wirt kulturali. Għal din ir-raġuni, l-awtoritajiet pubbliċi spiss jappoġġjaw lill-produttori tal-IĠ lokali fil-monitoraġġ u fl-infurzar tad-drittijiet tagħhom. L-UE, pereżempju, stabbiliet protezzjoni *ex officio* ta' IĠs agrikoli, fejn l-awtoritajiet pubbliċi huma responsabbli li jstabbilixxu sistema li tivverifika l-konformità mar-rekwiżiti legali u jiġi żgurat il-funzjonament bla xkiel tas-sistema. Madankollu, l-introduzzjoni ta' sistema bħal din għall-IĠs mhux agrikoli timponi obbligi addizzjonali u tiġġenera kostijiet għall-awtoritajiet pubbliċi.

Mistoqsija:

39. Tippreferi sistema biex timmonitorja u tinforza d-drittijiet tal-IĠ mhux agrikoli li tkun esklużivament privata, pubblika, jew taħlita ta' pubbliku u privat? Jekk jogħġbok spjega, billi tikkunsidra, jekk ikun possibbli, l-effikaċja u l-kostijiet ta' azzjoni tal-infurzar tad-drittijiet.

6.3 Kemm iddum tingħata l-protezzjoni tal-IĠ mhux agrikola

Fil-każ ta' xi drittijiet ta' proprietà intellettuali, pereżempju privattivi u disinji, iż-żamma ta' monopolju għal perjodu twil hafna ma tkunx ta' benefiċċju għas-soċjetà. Bħala riżultat, il-protezzjoni ġuridika tagħhom tkun ta' żmien limitat. Dan ma jidhirx li huwa l-każ għall-marki kummerċjali, u l-IĠ li jipproteġu ċerti ismijiet. Marka kummerċjali komunitarja rreġistrata, pereżempju, hija valida għal għaxar snin mid-data li fiha tkun ġiet ipprezentata l-applikazzjoni, u tkun tista' tiġġedded b'mod indefinit għal perjodi ulterjuri ta' għaxar snin. IĠ unitarja għal prodotti agrikoli — bil-hsieb tal-preservazzjoni ġenwina tal-wirt reġjonali/lokali, it-tradizzjonijiet u l-kompetenzi — tiġi protetta b'mod indefinit, mingħajr ebda rekwiżit ta' tiġdid. Il-maġġoranza tal-Istati Membri li stabbilixxew sistemi *sui generis* għall-protezzjoni tal-IĠ għal prodotti mhux agrikoli jipprovdu wkoll protezzjoni indefinita, mingħajr il-htieġa ta' tiġdid.

Mistoqsija:

40. Fl-opinjoni tiegħek, għandha l-protezzjoni tal-IĠ għall-prodotti mhux agrikoli tkun ta' żmien illimitat, jew tkun limitata bil-possibiltà ta' tiġdid? Jekk inti qed tissuggerixxi durata limitata, għal kemm żmien għandha tkun?

7. Wara r-registrazzjoni

7.1 Il-kanċellazzjoni tal-protezzjoni

Jista' jkun hemm ċirkostanzi fejn il-protezzjoni mogħtija jkollha tintemm, anke jekk il-protezzjoni tal-IĠ tingħata għal perjodu indefinit jew jekk il-limitu ta' żmien preskritt ma jkunx għadu skada. Dan jista' jkun il-każ, bħal ma jiġri fil-qasam tal-IĠs agrikoli, fejn prodotti ma jkunux jissodisfaw il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-ispeċifikazzjoni relevanti jew fejn ma jkun tqiegħed fis-suq l-ebda prodott b'IĠ għal perjodu sinifikanti ta' żmien.⁵³ Proċess ta' kanċellazzjoni jista' jiġi amministrat mill-korp responsabbli mir-registrazzjoni, jew inkella direttament minn qorti. Dan il-proċess jipprovdi saff addizzjonali ta' kontroll, u jikkontribwixxi lejn il-kredibilità ġenerali tas-sistema potenzjali. Madankollu, jista' johloq inċertezza għad-detenturi tad-drittijiet u jżid il-kostijiet għall-korp responsabbli mill-proċess.

Mistoqsijiet:

41. Taqbel li għandu jkun hemm il-possibiltà li IĠ tiġi kkanċellata wara r-registrazzjoni?
42. Min għandu jithalla japplika għall-kanċellazzjoni tal-IĠ?
43. Kieku kellha tiġi stabbilita sistema ġdida, taqbel li għandu jiddaħhal proċess ta' kanċellazzjoni, bl-istess termini u kundizzjonijiet bħal dawk ta' IĠs agrikoli?

7.2 Kunflitti potenzjali bejn l-IĠs u l-marki kummerċjali

Ikun meħtieġ li tiġi definita relazzjoni ċara bejn sistema potenzjali ta' IĠ għal prodotti mhux agrikoli u l-liġi dwar il-marki kummerċjali, biex tiġi evitata inċertezza legali u konfużjoni fir-rigward ta' ismijiet kunfligġenti.

Il-prinċipju ġenerali tal-liġi tal-proprjetà intellettuali, applikabbli għall-marki kummerċjali, disinji, privattivi, eċċ., hija li jipprevali d-dritt preċedenti (jiġifieri l-prinċipju ta' "min hu l-ewwel għandu d-dritt"). Jekk dan il-prinċipju jiġi applikat għar-relazzjoni bejn il-marki kummerċjali u l-IĠ mhux agrikoli, dan jista' jgħin fis-simplifikazzjoni tas-sistema kollha.

Is-sistema unitarja tal-IĠ għal prodotti agrikoli fiha dispożizzjonijiet speċifiċi dwar ir-relazzjoni bejn l-IĠ u l-marki kummerċjali. Dawn huma kif ġej:

a) ir-reputazzjoni ta' marka kummerċjali prieżistenti tista' twassal biex IĠ ma tiġix irregistrata, jekk ir-registrazzjoni tal-IĠ tista' tkun ta' diżgwid għall-konsumaturi fir-rigward tal-identità vera tal-prodott;

⁵³ L-Artikolu 54 tar-Regolament (UE) Nru 1151/2012.

b) kull marka kummerċjali li ma taqax f'din is-sitwazzjoni u li tkun saret applikazzjoni għaliha, tkun irreġistrata jew stabbilita b'użu bona fede qabel id-data tal-applikazzjoni għar-reġistrazzjoni ta' IĠ fil-livell tal-UE għandha teżisti flimkien mal-IĠ rreġistrata;

c) ir-reġistrazzjoni ta' IĠ għandha tipprevjeni li ssir reġistrazzjoni ta' marka kummerċjali li għaliha tkun saret applikazzjoni wara l-IĠ, jekk dan ikun f'kunflitt mal-protezzjoni mogħtija lill-IĠ. F'dan il-każ, l-uffiċċji nazzjonali jew dak Ewropew tal-marki kummerċjali għandu jiċċad *ex officio* li l-marka kummerċjali tiġi rreġistrata.

Sabiex tiġi żgurata ċ-ċarezza u l-konsistenza fil-livell tal-UE, jista' jiġi argumentat li l-istess regoli għandhom japplikaw għall-protezzjoni tal-IĠ għall-prodotti mhux agrikoli.

Mistoqsijiet:

44. Taħseb li l-IĠs u l-marki kummerċjali għandhom ikunu soġġetti għall-prinċipju pur ta' "min hu l-ewwel għandu d-dritta" (jiġifieri li d-dritt preċedenti dejjem jipprevali)?
45. L-IĠs għandhom jipprevalu, f'ċerti ċirkostanzi, fuq il-marki kummerċjali? Jekk jogħġbok spjega.

Konklużjoni

Il-partijiet kollha interessanti huma mistiedna jikkummentaw dwar il-kwistjonijiet imqajma f'din il-Green Paper, billi jwieġbu għall-mistoqsijiet speċifiċi mnizzlin fiha. It-twegibiet għandhom jintbagħtu bil-posta elettronika fl-indirizz li ġej u għandhom jaslu għand il-Kummissjoni sat-28 ta' Ottubru 2014: MARKT-CONSULTATION-GIs@ec.europa.eu.

It-twegibiet li jkunu rċevuti se jiġu ppubblikati fuq il-websajt tad-DĠ Suq Intern u Servizi, sakemm inti ma titlobx mod ieħor. Huwa importanti li tinqara d-dikjarazzjoni speċifika dwar il-privatezza meħmuża ma' dan id-dokument ta' konsultazzjoni għall-informazzjoni dwar kif id-dejta personali u l-kontribuzzjoni tiegħek jiġu trattati.